

Bruxelles, 11.4.2018
COM(2018) 184 final

2018/0089 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
privind acțiunile de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale
consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2018) 96 final} - {SWD(2018) 98 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

• Motivele și obiectivele propunerii

Asigurarea eficace a respectării normelor UE este importantă pentru cetățenii europeni și le influențează viața de zi cu zi. De aceea, este necesar un sistem solid, eficient și eficace de asigurare a respectării normelor, prin care să se garanteze că statele membre transpun integral, pun în aplicare și asigură respectarea legislației UE și pun la dispoziția cetățenilor mecanisme de reparare adecvate.

În acest context, prezenta propunere are drept obiectiv modernizarea și înlocuirea Directivei 2009/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind acțiunile în încetare în ceea ce privește protecția intereselor consumatorilor¹ (denumită în continuare „Directiva privind acțiunile în încetare”). Aceasta este prezentată împreună cu propunerea privind efectuarea unor modificări specifice în patru directive ale UE în materie de drept al consumatorilor² ca parte a pachetului „Noi avantaje pentru consumatori”³, care este inclus în Programul de lucru al Comisiei pentru 2018⁴, astfel încât să se îmbunătățească eficacitatea procedurii în încetare și să se contribuie la eliminarea consecințelor încălcărilor dreptului Uniunii care afectează interesele colective ale consumatorilor.

Prezenta propunere se înscrie în continuarea atât a Raportului privind verificarea adecvării legislației UE în materie de protecție a consumatorilor și de marketing, întocmit în contextul Programului privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT) și publicat la 23 mai 2017 (denumit în continuare „verificarea adecvării”)⁵, care s-a referit și la Directiva privind acțiunile în încetare, cât și a Raportului Comisiei din 25 ianuarie 2018 privind punerea în aplicare a Recomandării 2013/396/UE a Comisiei⁶ privind principiile comune aplicabile acțiunilor colective în încetare și în despăgubire introduse în statele membre în cazul încălcării drepturilor conferite de legislația Uniunii (denumit în continuare „Raportul privind acțiunile colective în despăgubire”)⁷.

Aceste evaluări au demonstrat că, având în vedere globalizarea și digitalizarea economiei, riscul producerii unor încălcări ale legislației Uniunii care să afecteze interesele colective ale consumatorilor este din ce în ce mai mare. Comercianții care încalcă dreptul Uniunii pot afecta mii sau chiar milioane de consumatori cu aceeași publicitate înșelătoare sau cu clauze

¹ JO L 110, 1.5.2009, p. 30-36.

² COM(2018) 185, Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivei 93/13/CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993, a Directivei 98/6/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivei 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2011/83/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește o mai bună asigurare a respectării normelor UE de protecție a consumatorilor și modernizarea acestor norme.

³ A se vedea discursul privind starea Uniunii și scrisoarea de intenție adresată Președintelui Consiliului și Președintelui Parlamentului European, disponibile la adresa: https://ec.europa.eu/commission/state-union-2017_ro.

⁴ COM(2017) 650 final.

⁵ Verificarea adecvării a inclus Directiva 93/13/CEE privind clauzele contractuale abuzive, Directiva 1999/44/CE privind vânzarea de bunuri de consum și garanțiile, Directiva 98/6/CE privind indicarea prețurilor, Directiva 2005/29/CE privind practicile comerciale neloiale și Directiva 2009/22/CE privind acțiunile în încetare. Pentru rezultate, a se vedea documentele de lucru ale Comisiei SWD(2017) 208 final și SWD(2017) 209 final din 23.5.2017, disponibile la adresa: http://ec.europa.eu/newsroom/just/item-detail.cfm?item_id=59332.

⁶ JO L 201/60, 26.7.2013.

⁷ COM(2018) 40 final.

contractuale standard abuzive în mai multe sectoare economice. În contextul intensificării comerțului transfrontalier și al strategiilor comerciale aplicate la nivelul UE, aceste încălcări afectează din ce în ce mai mult și consumatori din mai multe state membre. Mai mult, Raportul privind acțiunile colective în despăgubire a arătat că o serie de state membre încă nu pun la dispoziție mecanisme colective de despăgubire adaptate situațiilor de prejudiciu colectiv. În raport se afirmă intenția Comisiei de a lua măsurile necesare prin care să dea curs Recomandării din 2013, punând îndeosebi accentul pe consolidarea acelor aspecte din Directiva privind acțiunile în încetare care sunt legate de acțiunile în despăgubire aflate la dispoziția consumatorilor și de asigurarea respectării normelor.

Începând din 1998, când a fost adoptată prima dată Directiva privind acțiunile în încetare⁸, acest instrument al UE le permite entităților calificate desemnate de statele membre, de exemplu, asociațiilor de consumatori sau organismelor publice independente, să inițieze acțiuni de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor, cu scopul principal de a opri atât încălcările interne, cât și încălcările transfrontaliere ale actelor legislative ale UE în materie de protecție a consumatorilor care sunt enumerate în anexa I la directiva menționată. Directiva privind acțiunile în încetare a fost codificată prin Directiva 2009/22/CE, care este în vigoare în prezent. Aceasta a fost modificată ultima dată prin Regulamentul (UE) 2018/302 privind geoblocarea⁹, pentru a include acest regulament în anexa I la directiva menționată.

Rapoartele Comisiei din 2008 și 2012 referitoare la aplicarea Directivei privind acțiunile în încetare și verificarea adecvării 2016-2017 au confirmat importanța acestei directive. Verificarea adecvării a ajuns totuși la concluzia că directiva are lacune considerabile care, dacă nu sunt corectate, vor continua să îi afecteze eficacitatea deplină și vor conduce la o utilizare a acesteia sub nivelul optim. Chiar și în statele membre în care acțiunile în încetare sunt considerate a fi eficiente și sunt utilizate pe scară largă, potențialul directivei nu este pe deplin exploatat din cauza unui anumit număr de elemente pe care aceasta nu le abordează suficient. Principalele lacune ale directivei sunt: domeniul său de aplicare limitat, caracterul limitat al efectelor deciziilor de încetare asupra măsurilor reparatorii pentru consumatorii prejudiciați și costul și durata procedurii (a se vedea secțiunea 3 pentru o prezentare generală a rezultatelor).

Parlamentul European a constatat, la rândul său, că este necesar ca UE să ia măsuri cu privire la acțiunile colective în despăgubire. În Rezoluția sa din 2012 referitoare la o abordare europeană coerentă în materie de acțiuni colective în despăgubire¹⁰, Parlamentul European a subliniat necesitatea unei abordări orizontale la nivelul UE în ceea ce privește acțiunile colective în despăgubire, cu accent pe încălcarea drepturilor consumatorilor, abordare bazată pe un set comun de principii care să respecte tradițiile juridice naționale și care să ofere garanții pentru evitarea abuzului de procedură. Rezoluția a subliniat beneficiile posibile ale acțiunilor judiciare colective din punctul de vedere al reducerii costurilor și al creșterii securității juridice pentru reclamanți, părți și sistemul judiciar în egală măsură, prin evitarea acțiunilor judiciare separate referitoare la revendicări similare. În Recomandarea sa din 2017 adresată Consiliului și Comisiei în urma anchetei privind măsurarea emisiilor în sectorul

⁸ JO L 166, 11.6.98, p. 51.

⁹ Regulamentul (UE) 2018/302 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 februarie 2018 privind prevenirea geoblocării nejustificate și a altor forme de discriminare bazate pe cetățenia sau naționalitatea, domiciliul sau sediul clienților pe piața internă și de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 2006/2004 și (UE) 2017/2394, precum și a Directivei 2009/22/CE, JO L 60 I, 2.3.2018, p. 1.

¹⁰ 2011/2089(INI).

autovehiculelor¹¹, Parlamentul European a invitat Comisia să prezinte o propunere legislativă cu privire la un sistem armonizat pentru acțiunile colective în despăgubire de care să beneficieze consumatorii din UE, pe baza celor mai bune practici din UE și din afara acesteia. Acesta ar pune capăt situației actuale, în care consumatorii nu beneficiază de protecție în multe dintre statele membre deoarece acestea nu le oferă posibilitatea să își exercite drepturile în mod colectiv. Comitetul Economic și Social European a sprijinit, de asemenea, în ultimele decenii, măsurile luate de UE cu privire la acțiunile colective în despăgubire și a solicitat, în avizul său cu privire la recomandarea Comisiei din 2013, adoptarea de acte legislative în acest sens, subliniind importanța atât a acțiunilor colective în încetare, cât și a acțiunilor colective în despăgubire.

Prezenta propunere abordează aceste aspecte identificate care împiedică aplicarea eficace și eficientă a actualei Directive privind acțiunile în încetare.

În rezumat, obiectivele propunerii sunt următoarele:

- **Domeniul de aplicare** – Domeniul de aplicare al directivei va fi extins pentru a include și alte instrumente orizontale și sectoriale ale UE care sunt relevante pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor în diferite sectoare economice, cum ar fi sectorul serviciilor financiare, al energiei, al telecomunicațiilor, al sănătății și al mediului. Această modificare ar face ca procedura să devină mai adaptată la gama largă de încălcări ale drepturilor consumatorilor în diferite sectoare economice în care practicile ilegale ale comercianților pot afecta un număr mare de consumatori.
- **Acțiunile de reprezentare inițiate de entitățile calificate** – Propunerea se bazează pe abordarea din actuala Directivă privind acțiunile în încetare, care permite „entităților calificate” desemnate de statele membre să introducă acțiuni de reprezentare. Conform propunerii, aceste entități calificate vor trebui să îndeplinească criterii minime de reputație (acestea trebuie să fie constituite în mod corespunzător, să fie non-profit și să aibă un interes legitim în a asigura respectarea dispozițiilor relevante din dreptul UE). În cazul acțiunilor colective în despăgubire, entitățile calificate ar avea, de asemenea, obligația de a divulga instanțelor judecătorești sau autorităților administrative capacitatea lor financiară și originea fondurilor destinate susținerii acțiunii. Instanțele judecătorești și autoritățile administrative vor avea competența să evalueze modalitățile de finanțare oferite de terți.
- **Eficiența procedurii** – Propunerea va impune statelor membre obligația de a asigura „celeritatea cuvenită” a procedurilor și de a evita transformarea costurilor procedurale într-un obstacol financiar în calea introducerii acțiunilor de reprezentare. Consumatorii vor fi informați în mod adecvat cu privire la rezultatul acțiunilor de reprezentare și la modul în care urmează să beneficieze de pe urma acestora. Propunerea promovează, de asemenea, soluționarea alternativă colectivă a litigiilor, sub controlul unei instanțe judecătorești sau al unei autorități administrative. Deciziile definitive pronunțate de o instanță sau de o autoritate, prin care se stabilește că un comerciant a săvârșit o încălcare, vor constitui probe incontestabile în acțiunile în despăgubire (în același stat membru) sau o prezumție *juris tantum* că încălcarea a avut loc (pentru acțiunile introduse într-un alt stat membru).
- **Acțiunile în încetare și în despăgubire** – Propunerea va permite entităților calificate să introducă acțiuni de reprezentare vizând obținerea mai multor tipuri de măsuri, după caz, în funcție de circumstanțele cazului. Printre acestea se numără măsurile provizorii sau definitive vizând oprirea și interzicerea practicilor unui comerciant, în cazul în care se consideră că acestea încalcă normele, precum și măsurile de eliminare a efectelor

¹¹ 2016/2908(RSP).

persistente ale încălcării. Acestea din urmă ar putea include ordinele privind reparațiile și deciziile de constatare a răspunderii comerciantului față de consumatorii prejudiciați în urma încălcărilor normelor.

Ca regulă generală, entitățile calificate ar trebui să fie autorizate să introducă acțiuni de reprezentare pentru obținerea unui ordin privind reparațiile care să îl oblige pe comerciant să ofere, printre altele, compensarea, repararea, înlocuirea, reducerea de preț, încetarea contractului sau rambursarea prețului plătit, după caz.

Cu toate acestea, este necesar, de asemenea, să se ofere flexibilitate statelor membre în cazurile în care cuantificarea prejudiciului suferit de consumatorii vizați de acțiunea de reprezentare este complexă, din cauza caracteristicilor prejudiciului lor individual. În aceste cazuri, statele membre vor avea posibilitatea să confere instanțelor judecătorești sau autorităților administrative competența de a decide dacă să emită, în locul unui ordin privind reparațiile, o decizie de constatare a răspunderii comerciantului față de consumatorii prejudiciați în urma încălcării dreptului Uniunii, care să poate fi invocată în mod direct în acțiunile în despăgubire ulterioare.

Totuși, nu ar trebui să se dispună de un asemenea grad de flexibilitate în anumite tipuri specifice de cazuri care sunt întâlnite mai ales în situațiile de prejudicii colective în cadrul relațiilor B2C. Primul tip cuprinde cazurile în care consumatorii vizați de aceeași practică sunt identificabili și au suferit un prejudiciu comparabil cu privire la o perioadă de timp sau la o achiziție, cum ar fi în cazul contractelor pe termen lung încheiate cu un consumator. Cel de al doilea tip se referă la cazurile cu valoare scăzută, în care un număr de consumatori au suferit pierderi de o valoare atât de mică încât distribuția despăgubirilor între consumatori ar fi disproporționată sau imposibil de pus în practică. Cu toate acestea, comerciantul care a săvârșit încălcarea ar trebui să ofere despăgubiri pentru daunele provocate. Reparația ar trebui așadar direcționată către un scop public pentru a servi intereselor colective ale consumatorilor.

- Prezenta propunere asigură un **echilibru între, pe de o parte, facilitarea accesului la justiție pentru a apăra interesele consumatorilor și, pe de altă parte, asigurarea unor garanții suficiente împotriva abuzului de procedură**. Modelul propus de acțiune de reprezentare, în cadrul căruia entitățile calificate trebuie să fie desemnate de către statele membre pe baza unor criterii minime de reputație, reprezintă o protecție bună împotriva acțiunilor abuzive. Alte state membre sau Comisia vor avea posibilitatea de a-și exprima preocupările legate de entitățile calificate care au calitate procesuală în alte state membre. În cadrul acțiunilor în despăgubire, entitățile calificate trebuie să fie transparente în ceea ce privește sursa lor de finanțare pentru a permite instanței judecătorești sau autorității administrative să se asigure că nu există conflicte de interese sau riscuri de abuz într-un caz dat. În plus, dacă acțiunea de reprezentare se încheie cu o tranzacție judiciară, instanța judecătorească sau autoritatea va examina legalitatea și corectitudinea rezultatului respectiv pentru a se asigura că acesta ia în considerare interesele tuturor părților implicate.

- **Coerența cu dispozițiile existente în domeniul de politică vizat**

Prezenta propunere ține seama de Recomandarea din 11 iunie 2013 a Comisiei privind principiile comune aplicabile acțiunilor colective în încetare și în despăgubire introduse în statele membre în cazul încălcării drepturilor conferite de legislația Uniunii (2013/396/UE)¹². Această recomandare stabilește o serie de principii comune pentru mecanismele colective de despăgubire, inclusiv pentru acțiunile de reprezentare în încetare și în despăgubire, principii care ar trebui să se aplice tuturor cazurilor de încălcare a legislației Uniunii din toate

¹² JO L 201/60, 26.7.2013.

domeniile de politică. Principiile enunțate în recomandare sunt autonome și prezenta propunere nu reia toate elementele procedurale la care fac referire aceste principii. Prezenta propunere reglementează doar anumite aspecte esențiale care sunt necesare pentru stabilirea unui cadru care trebuie să fie completat cu norme procedurale specifice la nivel național. Unele elemente procedurale din recomandare nu sunt reluate în prezenta propunere, având în vedere atât faptul că domeniul de aplicare al propunerii este mai specific, limitându-se la încălcările care pot afecta interesele colective ale consumatorilor, cât și caracteristicile preexistente ale modelului de acțiune de reprezentare din actuala Directivă privind acțiunile în încetare.

Prezenta propunere ia în considerare revizuirea recent adoptată a Regulamentului privind cooperarea în materie de protecție a consumatorului (Regulamentul CPC)¹³. În timp ce versiunea revizuită a Regulamentului CPC sprijină asigurarea respectării normelor de către autoritățile publice, prezenta propunere consolidează asigurarea respectării normelor la nivel privat. Potrivit poziției adoptate de multă vreme de Comisie, poziție susținută de Parlamentul European¹⁴, măsurile de asigurare a respectării normelor la nivel privat ar trebui să fie independente de măsurile de asigurare a respectării normelor luate de autoritățile publice și complementare acestora. În ceea ce privește asigurarea respectării normelor de către autoritățile publice, Regulamentul CPC stabilește baza pentru activitatea comună a autorităților naționale pentru protecția consumatorilor în privința combaterii încălcărilor transfrontaliere. Revizuirea acestuia va permite ca asigurarea de către autoritățile publice a respectării normelor la nivel transfrontalier să devină mai eficace și va oferi autorităților naționale competente un ansamblu uniform de competențe pentru a colabora mai eficient împotriva încălcărilor răspândite pe scară largă, inclusiv pentru a adopta măsuri provizorii în scopul evitării riscului aducerii unui prejudiciu grav intereselor colective ale consumatorilor și pentru a stopa sau a interzice încălcările prevăzute în regulament. De asemenea, revizuirea va permite Comisiei Europene să lanseze și să coordoneze acțiuni comune de asigurare a respectării normelor pentru a aborda încălcările de la nivelul UE. Un element important este faptul că regulamentul revizuit nu a introdus dreptul la măsuri reparatorii în beneficiul consumatorilor afectați de încălcări transfrontaliere sau chiar de încălcări care se produc la nivelul UE. Autoritățile publice de asigurare a respectării normelor pot să primească sau să solicite din partea comerciantului doar angajamente voluntare de reparare a prejudiciilor suferite de consumatori ca urmare a încălcărilor prevăzute de regulament, fără a se aduce atingere dreptului consumatorului de a solicita măsuri reparatorii prin mijloacele adecvate¹⁵. Cu toate acestea, în cursul negocierilor privind regulamentul, a fost recunoscută necesitatea unor măsuri solide de asigurare a respectării normelor la nivel privat, care să vină în completarea măsurilor de asigurare a respectării normelor luate de autoritățile publice. Prin prezenta propunere se introduc măsuri specifice legate de acțiunile individuale și colective în despăgubire aflate la dispoziția consumatorilor.

Prezenta propunere ia în considerare măsurile existente la nivelul UE cu privire la acțiunile în despăgubire individuale, în special Directiva privind soluționarea alternativă a litigiilor

¹³ Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004, JO L 345, 27.12.2017.

¹⁴ Rezoluția Parlamentului European din 2 februarie 2012 referitoare la o abordare europeană coerentă în materie de acțiuni colective în despăgubire [2011/2089(INI)]. Recomandarea Parlamentului European din 4 aprilie 2017 adresată Consiliului și Comisiei în urma anchetei privind măsurarea emisiilor în sectorul autovehiculelor [2016/2908(RSP)].

¹⁵ Regulamentul (UE) 2017/2394, considerentul 46 și articolul 9 alineatul (4) litera (c).

(SAL)¹⁶, prin care se asigură că, în UE, consumatorii au acces la sisteme alternative de calitate de soluționare a litigiilor atât în cazul litigiilor contractuale interne, cât și în cazul litigiilor contractuale transfrontaliere. De asemenea, statele membre sunt încurajate să se asigure că sunt disponibile sisteme colective de soluționare alternativă a litigiilor. O platformă online de soluționare a litigiilor, creată de Comisie¹⁷, îi ajută, de asemenea, pe consumatori și pe comercianți să își soluționeze litigiile interne și transfrontaliere referitoare la achiziții online de bunuri și servicii cu ajutorul unor entități SAL. Legislația din 2013 privind SAL/SOL este adaptată acțiunilor în despăgubire individuale, în timp ce Directiva privind acțiunile în încetare vizează acțiunile în despăgubire inițiate de entități calificate desemnate de statele membre să acționeze în interesul colectiv al consumatorilor. În Directiva din 2013 privind SAL în materie de consum se menționează, la considerentul 27, că directiva nu ar trebui să aducă atingere posibilității ca statele membre să mențină sau să introducă proceduri SAL care instrumentează în comun litigii identice sau similare între un comerciant și mai mulți consumatori și că existența unui sistem eficace pentru acțiunile colective și accesul ușor la SAL ar trebui să fie complementare; aceste proceduri nu ar trebui să se excludă reciproc. Dreptul Uniunii pune la dispoziția consumatorilor individuali mecanisme pentru a-și exercita drepturile și în alte instrumente, cum ar fi Regulamentul (UE) 2015/2421 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 decembrie 2015 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 861/2007 de stabilire a unei proceduri europene cu privire la cererile cu valoare redusă și a Regulamentului (CE) nr. 1896/2006 de instituire a unei proceduri europene de somație de plată¹⁸ și Directiva 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind anumite aspecte ale medierii în materie civilă și comercială¹⁹.

Împreună cu modificările prevăzute în cealaltă propunere adoptată ca parte a pachetului „Noi avantaje pentru consumatori”, în special normele privind consolidarea sancțiunilor și introducerea de acțiuni în despăgubire individuale pentru consumatorii afectați de practici comerciale neloiale, modificările incluse în prezenta propunere vor îmbunătăți respectarea de către comercianți a normelor în materie de protecție a consumatorilor, vor oferi consumatorilor posibilități mai bune de a obține măsuri reparatorii și vor reduce astfel prejudiciile suferite de consumatori.

- **Coerența cu alte politici ale Uniunii**

Propunerea este pe deplin coerentă și compatibilă cu politicile în vigoare ale UE. Aceasta completează procedurile în încetare și în despăgubire disponibile în cadrul instrumentelor sectoriale prin introducerea unui mecanism specific de acțiune de reprezentare în cazul în care interesele colective ale consumatorilor au fost sau ar putea fi afectate. Mai buna asigurare a respectării instrumentelor de drept al Uniunii vizate de domeniul de aplicare al directivei va sprijini în special strategiile privind piața unică digitală, uniunea piețelor de capital, uniunea energetică și economia circulară. În conformitate cu articolul 11 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, propunerea cuprinde cerințe de protecție a mediului și

¹⁶ Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum.

¹⁷ Disponibilă din 15 februarie 2016, pe baza Regulamentului (UE) nr. 524/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind soluționarea online a litigiilor în materie de consum.

¹⁸ JO L 341, 24.12.2015, p. 1-13.

¹⁹ JO L 136, 24.5.2008, p. 3-8.

respectă Convenția de la Aarhus privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu²⁰.

De exemplu, într-un scenariu de tip Dieselgate, victimele practicilor comerciale neloiale, precum recurgerea la publicitate înșelătoare de către producătorii de autoturisme, vor putea obține despăgubiri în mod colectiv prin introducerea unei acțiuni de reprezentare în temeiul prezentei propuneri, chiar dacă în anexa I nu se face referire ca atare la cadrul de reglementare al Uniunii pentru omologarea de tip a vehiculelor. Astfel de acțiuni colective în despăgubire nu erau prevăzute anterior în dreptul Uniunii.

Prezenta propunere ar trebui să fie luată în considerare în cadrul altor politici ale Uniunii. În 2015, Comisia a prezentat o propunere de Act european privind accesibilitatea, prin care se solicită statelor membre să se asigure că organismele publice și entitățile private care au un interes legitim pot să acționeze în numele consumatorilor. După adoptarea acestei propuneri de către colegiitori, Comisia va prezenta, după caz, o propunere de a include Actul european privind accesibilitatea în domeniul de aplicare al prezentei directive. În cazul în care se decide că anumite acte legislative viitoare ale Uniunii sunt relevante pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor, prezenta directivă ar trebui să fie modificată pentru a se introduce o trimitere în acest sens în anexa I la aceasta. Comisia ar trebui să monitorizeze procesul descris mai sus și să îl evalueze în primul său exercițiu de raportare, care ar trebui să examineze domeniul de aplicare al prezentei directive în contextul evoluțiilor permanente de pe piețele de consum și din cadrul politicii de protecție a consumatorilor.

Propunerea nu se suprapune peste normele sectoriale existente menționate anterior și nu afectează normele prin care se stabilesc măsurile reparatorii contractuale și necontractuale pentru încălcarea legislației Uniunii care intră în domeniul său de aplicare.

Propunerea nu aduce atingere nici instrumentelor existente de drept internațional privat ale UE, mai precis normelor legate de competența judiciară și de legea aplicabilă.

2. TEMEI JURIDIC, SUBSIDIARITATE ȘI PROPORȚIONALITATE

• Temeiul juridic

Temeiul juridic al propunerii, la fel ca în cazul actualei Directive privind acțiunile în încetare, este articolul 114 din TFUE, la care face trimitere articolul 169 din TFUE. Propunerea urmărește, prin realizarea unui nivel înalt de protecție a consumatorilor, să contribuie la buna funcționare a pieței interne, asigurând entităților calificate posibilitatea de a solicita acțiuni de reprezentare care au drept scop protecția intereselor colective ale consumatorilor în cazul încălcărilor dreptului Uniunii.

• Subsidiaritatea

Elaborarea unui mecanism eficace de acțiune de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor din întreaga Uniune, care să se bazeze pe caracteristicile actualei Directive privind acțiunile în încetare și care să respecte tradițiile juridice ale statelor membre, va spori încrederea consumatorilor în piața internă de vânzare cu amănuntul, inclusiv în domeniul comerțului electronic, și va încuraja întreprinderile să respecte legislația Uniunii. Întreprinderea de acțiuni doar la nivelul statelor membre va avea probabil drept rezultat o

²⁰ Ratificată prin Decizia 2005/370/CE a Consiliului din 17 februarie 2005 privind încheierea, în numele Comunității Europene, a Convenției privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu, JO L 124, 17.5.2005, p. 1.

nouă fragmentare, care ar contribui, la rândul său, la tratamentul inegal al consumatorilor și comercianților pe piața internă și ar genera niveluri diferite de reparare pentru consumatorii din UE. Astfel cum sunt propuse, măsurile adoptate la nivelul Uniunii ar trebui să le ofere tuturor consumatorilor europeni un nivel mai înalt de protecție prin intermediul acțiunilor de reprezentare introduse de entitățile calificate și să promoveze respectarea normelor în rândul întreprinderilor, sporind astfel schimbul de produse sau de servicii la nivel transfrontalier.

În ceea ce privește asigurarea respectării normelor de către autoritățile publice, încălcările pe scară largă au fost abordate în Regulamentul CPC revizuit, care prevede un cadru procedural pentru cooperarea dintre organismele naționale de asigurare a respectării normelor. Cu toate acestea, în ceea ce privește asigurarea respectării normelor la nivel privat, nu toți consumatorii din statele membre au deja acces la modalități eficiente de a obține reparații. Disparitățile importante dintre statele membre în ceea ce privește eficacitatea actualei Directive privind acțiunile în încetare fac necesară intervenția UE, în special având în vedere implicațiile transfrontaliere. În plus, actualele mecanisme colective naționale de despăgubire variază în mod semnificativ în ceea ce privește eficacitatea și modalitățile, iar nouă state membre nu au prevăzut încă niciun astfel de mecanism. Definirea la nivelul Uniunii a unui cadru comun pentru acțiunile de reprezentare în încetare și în despăgubire pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor va asigura tratarea eficientă și eficientă a încălcărilor dreptului Uniunii care rezultă din tranzacții comerciale naționale sau transfrontaliere. Utilizarea sporită, de către comercianții care își desfășoară activitatea pe teritoriul UE, a strategiilor comerciale la scara UE, adâncește caracterul european al problemei, având în vedere riscul sporit de apariție a unor situații de prejudiciu colectiv care afectează consumatori din mai multe state membre în același timp.

- **Proportionalitatea**

Propunerea nu depășește ceea ce este strict necesar pentru îndeplinirea obiectivelor sale. Propunerea nu reglementează toate aspectele legate de acțiunile de reprezentare, ci se concentrează doar pe anumite aspecte esențiale care sunt necesare pentru stabilirea unui cadru, care trebuie să fie completat cu norme procedurale specifice la nivel național. Măsura propusă ar respecta tradițiile juridice ale statelor membre, deoarece nu ar înlocui mecanismele naționale existente, ci ar prevedea un mecanism specific privind acțiunile de reprezentare, asigurându-le astfel consumatorilor din toate statele membre cel puțin un mecanism care să aibă aceleași modalități procedurale principale.

- **Alegerea instrumentului**

La fel ca în cazul Directivei privind acțiunile în încetare, singurul instrument adecvat pentru abordarea dreptului procedural având în vedere obiectivele menționate mai sus este o directivă.

3. REZULTATELE EVALUĂRILOR *EX POST*, ALE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRII IMPACTULUI

- **Evaluările *ex post*/verificarea adecvării legislației existente**

Raportul din 2008²¹ privind aplicarea Directivei privind acțiunile în încetare a concluzionat că procedura în încetare a fost utilizată cu un oarecare succes în legătură cu încălcările

²¹ COM(2008) 756 final, Raport al Comisiei privind aplicarea Directivei 98/27/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind acțiunile în încetare în ceea ce privește protecția intereselor consumatorilor.

legislațiilor naționale, însă a fost mai puțin eficace pentru stoparea încălcărilor transfrontaliere, în principal pentru că entitățile calificate nu au dispus de resursele necesare, sub formă de fonduri și de cunoștințe de specialitate, pentru a se ocupa de diferitele proceduri care variază de la un stat membru la altul. Raportul din 2012²² a concluzionat că, în ciuda limitelor lor, acțiunile în încetare au fost utile pentru protejarea intereselor consumatorilor din UE și că acestea ar putea avea un potențial considerabil dacă deficiențele identificate ar fi eliminate, mai ales costurile procedurale ridicate, durata și complexitatea procedurilor, efectele relativ limitate ale hotărârilor pronunțate în această materie și dificultatea de a le executa. Aceste dificultăți erau chiar mai prezente în cazul acțiunilor în încetare cu o dimensiune transfrontalieră.

În evaluarea cuprinzătoare a Directivei privind acțiunile în încetare, ca parte a verificării adecvării legislației UE în materie de protecție a consumatorilor și de marketing²³ întreprinsă de Comisie în 2017, au fost analizate eficacitatea, eficiența, coerența, relevanța și valoarea adăugată europeană, după cum urmează:

- **Eficacitatea**

Verificarea adecvării a confirmat faptul că Directiva privind acțiunile în încetare constituie o parte necesară a pachetului de instrumente ale UE în materie de asigurare a respectării normelor privind protecția consumatorilor. Aceasta este, în continuare, adecvată scopului ca instrument de asigurare a respectării normelor destinat combaterii încălcărilor săvârșite de comercianți care dăunează intereselor colective ale consumatorilor, în special în contextul digitalizării și globalizării economiei care sporesc riscul producerii unor prejudicii colective la nivelul UE. Cu toate acestea, procedura în încetare nu este utilizată la întreaga sa capacitate; eficacitatea sa este afectată de o serie de deficiențe, cum ar fi costurile și complexitatea sa, în timp ce rezultatele obținute pentru consumatorii care suferă prejudicii sunt limitate. Evaluarea a arătat că ar trebui sporită eficacitatea directivei, de exemplu, prin armonizarea în continuare a procedurii în încetare și extinderea domeniului său de aplicare la mai multe instrumente ale UE relevante pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor. Orice modificare care urmează să fie efectuată ar trebui să faciliteze accesul la justiție, să reducă costurile pentru entitățile calificate care protejează interesele colective ale consumatorilor și să sporească efectul disuasiv al acțiunilor în încetare. Directiva privind acțiunile în încetare ar trebui modificată, de asemenea, pentru ca aceasta să aibă un impact mai util asupra consumatorilor prejudiciați în urma unei încălcări, chiar dacă și în prezent statele membre au obligația să pună la dispoziție, acolo unde este necesar, măsuri de eliminare a efectelor persistente ale încălcărilor care fac obiectul directivei respective. Nu este întotdeauna clar dacă măsurile de eliminare a efectelor persistente ale încălcării care sunt acoperite de directivă înglobează și acțiunile în despăgubire aflate la dispoziția consumatorilor. Această incertitudine este în general considerată a fi unul dintre principalele motive pentru care directiva nu este suficient de eficace. Consumatorii nu se pot baza pe ordinul de încetare pentru a obține măsuri reparatorii, ci trebuie să intenteze o acțiune în justiție în vederea obținerii de măsuri reparatorii pentru aceleași motive și să dovedească din nou încălcarea.

Astfel cum s-a arătat în verificarea adecvării, atunci când solicită măsuri reparatorii individuale, consumatorii europeni se confruntă și în prezent cu aceleași obstacole ca în urmă cu 10 ani; printre acestea se numără durata excesivă a procedurilor, percepția că probabilitatea

²² COM(2012) 635 final, Raport al Comisiei privind aplicarea Directivei 2009/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind acțiunile în încetare în ceea ce privește protecția intereselor consumatorilor.

²³ SWD(2017) 209 final.

de a obține măsuri reparatorii este scăzută, experiența anterioară legată de depunerea de plângeri fără a obține rezultate, incertitudinea cu privire la drepturile lor, faptul de a nu ști unde și cum să depună o plângere, precum și reticența psihologică. Nu există nicio obligație de a publica rezultatul cauzei, consumatorii nefiind așadar informați cu privire la încălcare și comercianții care au săvârșit încălcarea nefiind descurajați de efectul de denunțare și dezaprobare publică al unei astfel de publicități. În plus, acțiunile în încetare nu sunt utilizate des pentru infracțiuni transfrontaliere, iar entitățile calificate din diferite state membre nu cooperează suficient între ele în ceea ce privește schimbul de bune practici sau elaborarea de strategii comune de combatere a încălcărilor de mare amploare.

- **Eficiența**

Directiva privind acțiunile în încetare nu impune comercianților care respectă dispozițiile legale niciun fel de obligații specifice, deoarece scopul său este de a pune capăt încălcărilor dreptului material al UE săvârșite de comercianți. De asemenea, acțiunea nu generează niciun cost pentru consumatorii individuali, întrucât aceștia nu sunt părți la procedura inițiată de entitatea calificată. Dimpotrivă, în cazurile în care încălcarea are efecte pe scară extinsă și consumatorii individuali nu inițiază acțiuni în justiție din diferite motive, cum ar fi lipsa de informare cu privire la drepturile lor, lipsa de fonduri sau reticența psihologică, acțiunea colectivă introdusă de o entitate pentru a pune capăt încălcării și a o interzice pe viitor este în beneficiul tuturor consumatorilor afectați. Una dintre concluziile verificării adecvării este că niciun cost derivat din aplicarea directivei nu a fost suportat de comercianții care respectă normele, în afară de costurile legate de normele de fond. Singurele costuri suplimentare ar proveni de la acțiunile abuzive aduse în fața justiției. Cu toate acestea, verificarea adecvării nu a găsit nicio dovadă care să arate că entitățile calificate ar fi introdus în UE, în temeiul directivei, acțiuni în justiție abuzive.

- **Coerența**

Verificarea adecvării a confirmat faptul că domeniul de aplicare al Directivei privind acțiunile în încetare ar trebui extins pentru a include mai multe acte legislative ale UE relevante pentru protecția consumatorilor, cel puțin prin alinierea acestuia la domeniul de aplicare al Regulamentului CPC, ceea ce ar contribui la sporirea coerenței dintre directivă și alte proceduri în încetare prevăzute la nivelul UE.

- **Relevanța**

Datele colectate și consultarea părților interesate confirmă faptul că Directiva privind acțiunile în încetare continuă să fie relevantă. Obiectivele și conținutul acesteia sunt în concordanță cu evoluțiile pieței și cu nevoile și tendințele actuale ale comportamentului consumatorilor. Evaluarea a arătat că obiectivele urmărite, și anume protecția consumatorilor și integrarea pieței interne, continuă să fie extrem de relevante.

- **Valoarea adăugată europeană**

În cadrul verificării adecvării s-a constatat că, în mai multe state membre, nivelul de protecție a consumatorilor ar fi mai scăzut dacă UE nu ar fi introdus obligația de a proteja interesele colective ale consumatorilor prin intermediul unui mecanism colectiv de asigurare a respectării normelor sub forma procedurii în încetare. Părțile interesate au confirmat valoarea adăugată a Directivei privind acțiunile în încetare în statele membre, atât în cazul în care procedurile în încetare au fost introduse pentru prima dată, cât și în cazul în care mecanismele existente au fost îmbunătățite după adoptarea directivei. Deși câteva state membre prevăzuseră deja proceduri în încetare în legătură cu anumite tipuri de încălcări, cum ar fi legislația privind practicile comerciale neloiale sau clauzele contractuale abuzive, legislația

acestora nu se extindea, la momentul respectiv, la toate domeniile legislației privind protecția consumatorilor care sunt în prezent enumerate în anexa I la directivă.

În plus, în concluziile Raportului privind acțiunile colective în despăgubire s-a arătat că Recomandarea Comisiei din 2013 a fost un punct de referință pentru principiile unui model european de acțiune colectivă în despăgubire. Cu toate acestea, s-a constatat și faptul că s-au luat puține măsuri legislative²⁴ prin care să se dea curs acestei recomandări. Așadar, potențialul de a facilita accesul la justiție este încă departe de a fi exploatat pe deplin. În timp ce recomandarea are o dimensiune orizontală, având în vedere diferitele domenii în care se pot produce prejudicii colective, absența unui mecanism colectiv de despăgubire la nivelul UE are o relevanță practică deosebită pentru protecția consumatorilor, așa cum o arată o serie de cazuri concrete, printre care se numără și cazul emisiilor diesel. Ca o măsură subsecventă acestei evaluări, Comisia Europeană a anunțat că se va axa pe consolidarea acelor aspecte din Directiva privind acțiunile în încetare care sunt legate de asigurarea respectării normelor și de măsurile reparatorii.

- **Consultările cu părțile interesate**

Propunerea de directivă se bazează pe consultările ample desfășurate pentru verificarea adecvării din 2016-2017, pe cererile de contribuții din 2017 privind acțiunile colective în despăgubire și pe consultările suplimentare specifice ale rețelelor relevante ale autorităților din statele membre, practicienilor din domeniul dreptului, asociațiilor de consumatori și organizațiilor profesionale, care au fost întreprinse în cadrul evaluării impactului pentru această inițiativă.

În cadrul consultărilor specifice, majoritatea părților interesate, cu excepția organizațiilor profesionale, și-au exprimat, în general, sprijinul pentru modificările propuse în vederea sporirii eficacității acțiunilor vizând protecția intereselor colective ale consumatorilor. Mai precis, autoritățile din statele membre și asociațiile de consumatori s-au declarat în favoarea introducerii unor posibilități suplimentare de a obține măsuri reparatorii în cadrul Directivei privind acțiunile în încetare. Punctele de vedere exprimate cu privire la rolul pe care l-ar putea juca organizațiile profesionale în calitate de entități calificate au fost împărțite. Majoritatea părților interesate a indicat că modificările propuse ar contribui la descurajarea nerespectării dreptului UE și la reducerea prejudiciilor aduse consumatorilor în situațiile de prejudiciu colectiv. În feedbackul la evaluarea inițială a impactului, reprezentanții întreprinderilor și autoritățile publice care au răspuns și-au exprimat îngrijorarea cu privire la introducerea unor posibilități de a obține măsuri reparatorii la nivelul UE, în timp ce asociațiile de consumatori, instituțiile academice/de cercetare și cetățenii și-au exprimat sprijinul global. Majoritatea respondenților a fost de acord că orice acțiune la nivelul UE ar trebui să respecte tradițiile juridice ale statelor membre și să ofere garanții împotriva eventualelor riscuri de abuz.

- **Obținerea și utilizarea cunoștințelor de specialitate**

Între 2007 și 2017, Comisia și contractanții externi au efectuat mai multe sondaje, consultări și studii referitoare la aplicarea Directivei privind acțiunile în încetare, la protecția procedurală a consumatorilor în temeiul legislației UE privind protecția consumatorilor,

²⁴ Disponibilitatea mecanismelor colective de despăgubire, precum și punerea în aplicare a măsurilor de protecție împotriva potențialului abuz de aceste mecanisme sunt încă distribuite foarte inegal la nivelul UE. Impactul recomandării este vizibil în cele două state membre în care au fost adoptate noi acte legislative ulterior adoptării recomandării (Belgia și Lituania), precum și în Slovenia, unde o nouă legislație este în curs de adoptare și, într-o oarecare măsură, în statele membre care și-au modificat legislația după 2013 (Franța și Regatul Unit).

precum și referitoare la situația acțiunilor colective în despăgubire în UE, cel mai recent în cursul punerii în aplicare a recomandării din 2013.

Rezultatele au fost luate în considerare în prezenta propunere legislativă, pentru a spori protecția intereselor colective ale consumatorilor și pentru a îmbunătăți posibilitățile de a obține măsuri reparatorii.

- **Evaluarea impactului**

Pentru această propunere a fost efectuată o evaluare a impactului²⁵. Comitetul de analiză a reglementării (RSB) a emis mai întâi un aviz negativ însoțit de comentarii cuprinzătoare, la 12 ianuarie 2018. La 9 februarie 2018, comitetul a emis un aviz pozitiv²⁶, însoțit de observații suplimentare cu privire la evaluarea impactului în noua versiune trimisă în urma unei revizuirii semnificative a versiunii inițiale. În anexa I la evaluarea impactului se explică modul în care observațiile Comitetului de analiză a reglementării au fost luate în considerare. Mai precis, în prima observație a Comitetului de analiză a reglementării s-a considerat că evaluarea impactului nu demonstra în mod suficient necesitatea adoptării unor măsuri legislative la nivelul UE cu privire la acțiunile colective în despăgubire. Mai multe secțiuni au fost revizuite pentru a demonstra mai bine necesitatea adoptării de măsuri luând în considerare mai multe situații de prejudicii colective în care consumatorii europeni nu au reușit să primească reparații. Elementele de probă colectate de Comisie în decursul a 15 ani, inclusiv pentru pregătirea Cărții verzi din 2008 privind recursul colectiv pentru consumatori și a Cărții albe din 2008 privind acțiunile în despăgubire pentru cazurile de încălcare a normelor antitrust au demonstrat lipsa unei protecții reale în absența unor mecanisme colective de despăgubire. Constatările din Raportul Comisiei din 2018 privind recomandarea din 2013, în special cele privind impactul limitat al acesteia asupra îmbunătățirii situației din multe state membre, și Recomandarea din 2017 a Parlamentului European în urma anchetei privind măsurarea emisiilor în sectorul autovehiculelor au fost subliniate într-o mai mare măsură. Au fost adăugate informații suplimentare cu privire la numărul autorităților din statele membre (21) care, în cadrul consultărilor specifice, au susținut adăugarea la Directiva privind acțiunile în încetare a unor mecanisme de despăgubire, iar descrierile gradului de modificare juridică necesar în statele membre au fost detaliate într-o mai mare măsură.

Pentru îmbunătățirea respectării normelor, evaluarea impactului a luat în considerare trei opțiuni, în plus față de scenariul de referință: (1) opțiunea de a spori doar efectul de descurajare și proporționalitatea măsurilor de asigurare a respectării normelor luate de autoritățile publice, prin intermediul unor norme mai stricte privind sancțiunile și al unei proceduri în încetare mai eficiente; (2) opțiunea de a adăuga la aceste măsuri dreptul consumatorului la măsuri reparatorii individuale și (3) opțiunea de a adăuga o serie de măsuri suplimentare privind acțiunile colective în despăgubire aflate la dispoziția consumatorilor. A fost preferată opțiunea 3, care combină toate măsurile. Prezenta propunere se referă la opțiunea 3 care vizează sporirea eficacității procedurii în încetare prin adăugarea acțiunilor colective în despăgubire aflate la dispoziția consumatorilor.

Opțiunea 1 includea o serie de modificări ale procedurii în încetare, care sunt abordate în prezenta propunere. În concluziile evaluării impactului s-a arătat că nu există alternative viabile la revizuirea directivei, deoarece această revizuire ar aborda problemele comune privind costul, durata și complexitatea procedurii actuale, care au fost semnalate în toate consultările relevante. Opțiunea 3, care este cea preferată, menține toate modificările

²⁵ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei SWD(2018) 96.

²⁶ SEC(2018) 185.

prevăzute în opțiunea 1 și, în plus, include mecanisme colective de despăgubire mai puternice, subiect care este abordat în prezenta propunere. Evaluarea impactului a concluzionat că opțiunea 3 ar oferi comercianților stimulente mai puternice decât cele oferite de opțiunea 1 pentru a respecta legislația UE privind protecția consumatorilor. De exemplu, efectul disuasiv al măsurilor reparatorii destinate persoanelor prejudiciate de practicile comerciale neloiale va fi mai puternic dacă se alege opțiunea 3, întrucât probabilitatea să se recurgă la căile de atac în temeiul Directivei privind practicile comerciale neloiale ar fi mai mare dacă li s-ar asigura consumatorilor și accesul la un mecanism colectiv practic prin care o entitate calificată să se ocupe de caz în numele lor, lucru care a fost confirmat în Tabloul de bord al condițiilor pentru consumatori din 2017²⁷. Același raționament se aplică și în cazul obiectivelor generale de protejare a intereselor consumatorilor și de asigurare a unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor. Aceste obiective ar fi cel mai bine îndeplinite prin alegerea opțiunii 3, deoarece această opțiune ar avea impactul cel mai puternic în ceea ce privește îmbunătățirea respectării legislației UE privind protecția consumatorilor. Consolidarea mecanismelor colective de despăgubire ar asigura un nivel mai ridicat de protecție a consumatorilor în cazul unui prejudiciu colectiv și ar reduce prejudiciile aduse consumatorilor. În ceea ce privește obiectivul general de promovare a bunei funcționări a pieței interne, toate cele trei opțiuni ar contribui la realizarea unei concurențe mai loiale prin faptul că nu ar crea un avantaj neloial pentru comercianții care nu respectă dispozițiile legale față de cei care le respectă. Cu toate acestea, cele mai bune rezultate generale pentru comercianții care respectă normele ar fi obținute prin intermediul opțiunii 3, întrucât introducerea unor mecanisme mai puternice de acțiune colectivă în despăgubire ar contribui și la stabilirea unei concurențe loiale de care ar beneficia comercianții care respectă normele.

În ceea ce privește eficiența, toate opțiunile ar putea duce la costuri inițiale legate de familiarizare, dar și la realizarea de economii în cazul comercianților care respectă normele. Datele privind costurile și economiile au fost colectate prin intermediul consultărilor desfășurate în vederea evaluării impactului, dar relativ puțini respondenți au fost în măsură să ofere estimări cantitative. În cazul opțiunii 1, majoritatea asociațiilor profesionale au considerat că revizuirea procedurii în încetare ar putea crește costul primelor de asigurare astfel încât să se asigure acoperirea împotriva cererilor de despăgubiri în situații de prejudicii colective și ar putea duce la recurgerea într-o mai mare măsură la directivă. Opțiunea 3 include costurile asociate opțiunii 1 și costurile legate de acțiunile colective în despăgubire. Autoritățile naționale au avut opinii împărțite în evaluările lor privind costurile de punere în aplicare și de funcționare pentru instanțele judecătorești și autoritățile administrative, dar nu au considerat că aceste costuri sunt semnificative. Entitățile calificate și-au exprimat păreri împărțite care, bazându-se pe cifre similare, au preconizat ori creșterea, ori scăderea costurilor. Pentru comercianții care respectă dispozițiile legale, costurile de introducere a opțiunii 3 ar fi ne semnificative și, în plus, acestea ar fi reduse pentru comercianții care desfășoară activități de comerț transfrontalier, datorită armonizării sporite a procedurilor naționale.

Dat fiind faptul că opțiunea 3 este cea mai cuprinzătoare, aceasta presupune, de asemenea, costuri mai mari decât celelalte opțiuni. Pe de altă parte, toate opțiunile ar permite

²⁷ În Tabloul de bord din 2017 s-a constatat că principalele motive invocate de consumatori ca împiedicându-i să acționeze în cazul în care sunt confrunțați cu probleme sunt următoarele: durata excesivă a procedurilor (pentru 32,5 % din cei care nu au acționat); percepția că este improbabil să obțină măsuri reparatorii (19,6 %); experiența anterioară legată de depunerea de plângeri fără a obține rezultate (16,3 %); incertitudinile cu privire la drepturile consumatorilor (15,5 %); necunoașterea locurilor în care pot fi depuse plângerile și a modalităților de depunere a acestora (15,1 %); reticența psihologică (13,3 %).

comercianților să realizeze economii atunci când desfășoară activități comerciale transfrontaliere, datorită armonizării sporite a normelor. Mai precis, ar exista o mai mare claritate cu privire la posibilele consecințe pentru comercianți în cazul în care nu respectă normele, ceea ce ar duce la costuri mai scăzute și mai precise de evaluare a riscurilor. Economii astfel realizate ar fi mai mari în cazul opțiunii 3, deoarece aceasta are un domeniu de aplicare mai larg decât celelalte opțiuni. În cadrul tuturor celor trei opțiuni, costurile pentru autoritățile publice de asigurare a respectării normelor și pentru instanțele judecătorești ar include o posibilă creștere a numărului de cazuri privind asigurarea respectării normelor și de cazuri aduse în fața instanțelor. Cu toate acestea, este foarte probabil ca aceste costuri să fie compensate prin reducerea globală a încălcărilor legislației UE privind protecția consumatorilor, precum și prin efectele de raționalizare și de eficiență procedurală generate de toate opțiunile. Aceste economii ar fi mai mari în cazul opțiunii 3, deoarece aceasta are un domeniu de aplicare mai larg și un efect disuasiv mai puternic.

- **Adecvarea reglementărilor și simplificarea**

Întrucât aceasta este o revizuire a unui act legislativ existent, se încadrează în Programul privind o reglementare adecvată și funcțională (REFIT) al Comisiei. Prin urmare, Comisia a analizat posibilitățile de a simplifica și de a reduce sarcinile administrative. Principalul obiectiv al prezentei propuneri este consolidarea acțiunilor de reprezentare care sunt disponibile pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor. Având în vedere faptul că legislația Uniunii la care face referire prezenta propunere se aplică tuturor comercianților, inclusiv microîntreprinderilor, în prezenta propunere nu se face nicio derogare pentru microîntreprinderi.

Având în vedere lipsa datelor, elementele de simplificare nu au fost cuantificate. Cu toate acestea, analiza a arătat că, ținând seama de garanțiile integrate și de controlul entităților calificate care sunt împuternicite să introducă acțiuni de reprezentare, nu se preconizează ca legislația propusă să crească în mod considerabil costurile pentru comercianții care respectă normele. În plus, în cazul în care ar avea loc o încălcare, comercianții ar beneficia, de asemenea, de mai multă securitate juridică și de posibilitatea de a soluționa problemele de fapt și de drept comune consumatorilor vizați de o încălcare dată prin intermediul unei singure acțiuni de reprezentare. Costurile pentru comercianții care desfășoară activități comerciale transfrontaliere ar fi reduse datorită creșterii gradului de armonizare între procedurile naționale de protecție a intereselor colective ale consumatorilor. În cele din urmă, consolidarea acțiunilor de reprezentare are potențialul de a crea condiții de concurență echitabile pentru comercianți.

- **Drepturile fundamentale**

Directiva propusă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene și trebuie să fie interpretată și aplicată în conformitate cu aceste drepturi și principii.

În mod special, propunerea contribuie la asigurarea unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor (articolul 38 din cartă).

Propunerea facilitează totodată exercitarea de către consumatori a dreptului la o cale de atac eficientă consacrat în articolul 47 din cartă, în măsura în care modelul propus de acțiune de reprezentare contribuie la protejarea și asigurarea respectării intereselor lor. Modelul de acțiune de reprezentare poate, în special, să prevină situațiile în care consumatorii individuali pot fi descurajați de la a încerca să obțină reparații în instanță, de exemplu, din cauza cheltuielilor de judecată ridicate, mai ales în cazul cererilor cu valoare redusă. În același timp, modelul propus nu împiedică și nici nu îngreunează accesul la justiție al consumatorilor

individuali, în conformitate cu cerințele de la articolul 47. În plus, propunerea prevede obligația statelor membre de a se asigura că prin depunerea unei acțiuni de reprezentare se suspendă sau se întrerup termenele de prescripție care se aplică acțiunilor în despăgubire în cazul consumatorilor vizați, dacă drepturile relevante fac obiectul unui termen de prescripție în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului național.

Propunerea asigură un echilibru între interesele colective ale consumatorilor și drepturile comercianților în cadrul acțiunilor de reprezentare, ținând pe deplin seama de cerințele legate de libertatea de a desfășura o activitate comercială (articolul 16 din cartă).

4. IMPLICAȚII BUGETARE

Propunerea de directivă prevede că statele membre și Comisia sprijină și facilitează cooperarea dintre entitățile calificate, precum și schimbul și diseminarea de bune practici și de experiență cu privire la soluționarea încălcărilor transfrontaliere și naționale. Acest lucru va genera un volum de muncă suplimentar pentru Comisie, pentru care, conform estimărilor, va fi nevoie de un funcționar cu normă întreagă. Aceste resurse vor fi obținute prin redistribuirea și reorientarea personalului existent.

Costurile suplimentare pentru activitățile de consolidare a capacităților entităților calificate și activitățile de coordonare pot fi acoperite prin programul „Drepturi, egalitate și cetățenie” 2014-2020 și posibilități de finanțare similare pot fi, de asemenea, incluse în programul ulterior în contextul următorului cadru financiar multianual. Detaliile sunt prezentate în fișa financiară atașată la prezenta propunere.

5. ALTE ELEMENTE

- **Planurile de punere în aplicare și măsurile de monitorizare, evaluare și raportare**

Propunerea de directivă prevede efectuarea de către Comisie a unor reexaminări periodice ale impactului directivei. Comisia va monitoriza modul în care acțiunile de reprezentare prevăzute în directivă sunt utilizate de către entitățile calificate din întreaga Uniune.

- **Documentele explicative**

Transpunerea efectivă a directivei propuse va necesita modificări specifice și punctuale ale normelor naționale relevante. Propunerea de directivă stabilește anumite aspecte esențiale care trebuie completate cu o serie de norme procedurale la nivel național. Prin urmare, pentru monitorizarea de către Comisie a transpunerii corecte, nu este suficientă transmiterea de către statele membre a textului dispozițiilor de punere în aplicare, întrucât poate fi necesară o evaluare de ansamblu a regimului rezultat în temeiul dreptului național. Din aceste motive, statele membre ar trebui să transmită Comisiei și documente explicative indicând dispozițiile existente sau nou adoptate din dreptul național care sunt destinate punerii în aplicare a măsurilor individuale prevăzute în directiva propusă.

- **Explicarea detaliată a dispozițiilor specifice ale propunerii**

Articolul 1 precizează obiectul directivei. Scopul directivei (ca și în cazul Directivei 2009/22/CE care a precedat-o) este de a asigura faptul că entitățile calificate pot introduce acțiuni de reprezentare care vizează protecția intereselor colective ale consumatorilor. Se precizează în mod clar faptul că statele membre pot să prevadă alte mijloace procedurale pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor la nivel național.

Articolul 2 precizează domeniul de aplicare al directivei făcând trimitere la actele legislative ale Uniunii enumerate în anexa I, acte care conțin dispoziții specifice de reglementare a relației dintre comercianți și consumatori și care sunt, prin urmare, relevante pentru protejarea intereselor colective ale consumatorilor. Astfel, domeniul de aplicare acoperă toate încălcările săvârșite de către comercianți ale actelor legislative ale Uniunii enumerate în anexa I, care prejudiciază sau pot prejudicia interesele colective ale consumatorilor într-o paletă largă de sectoare, cum ar fi serviciile financiare, energia, telecomunicațiile, sănătatea și mediul. Mai precis, domeniul de aplicare cuprinde legislația Uniunii care face obiectul actualei Directive privind acțiunile în încetare și este aliniat domeniului de aplicare al Regulamentului CPC revizuit [Regulamentul (UE) 2017/2394]. Acest regulament consolidează asigurarea de către autoritățile publice a respectării normelor la nivel transfrontalier și permite Comisiei să lanseze și să coordoneze acțiuni comune de asigurare a respectării normelor pentru a trata încălcările de la nivelul UE, însă acesta nu introduce dreptul la măsuri reparatorii în beneficiul consumatorilor afectați de astfel de încălcări transfrontaliere. Prin urmare, măsurile specifice legate de acțiunile individuale și colective în despăgubire aflate la dispoziția consumatorilor, care sunt introduse prin prezenta directivă, sunt complementare regulamentului revizuit, scopul lor fiind sporirea eficacității acestuia. Pentru a se asigura faptul că domeniul de aplicare al directivei rămâne de actualitate, Comisia va acorda o atenție deosebită eventualei necesități de a include dispoziții de modificare a anexei I în orice nou act legislativ al Uniunii care va fi adoptat pe viitor și va reglementa relația dintre comercianți și consumatori. De asemenea, Comisia va acorda o atenție deosebită chestiunii domeniului de aplicare al directivei în momentul în care va realiza evaluarea prezentei directive.

Articolul 3 conține o serie de definiții relevante în scopul prezentei directive, și anume definiția noțiunilor de „consumator”, „comerciant”, „interese colective ale consumatorilor”, „acțiune de reprezentare”, „practică” și „decizie definitivă”.

Articolul 4 stabilește criteriile pe care trebuie să le îndeplinească entitățile calificate pentru a avea dreptul de a introduce acțiuni de reprezentare în temeiul directivei, precum și obligațiile statelor membre privind desemnarea entităților calificate. Entitățile calificate vor trebui să îndeplinească anumite criterii, în special să fie non-profit și să aibă un interes legitim în a asigura respectarea dispozițiilor relevante din dreptul Uniunii. Întrucât mai ales organizațiile de consumatori și organismele publice independente vor fi eligibile pentru statutul de entitate calificată, la acest articol se prevede, de asemenea, posibilitatea ca statele membre să decidă cu privire la tipul de măsuri care ar putea fi solicitate în temeiul directivei de către un anumit tip de entitate calificată sau de către o anumită entitate calificată.

Articolul 5 prevede măsurile care pot fi solicitate în temeiul directivei în cadrul acțiunilor de reprezentare. Printre aceste măsuri se numără obținerea unui ordin de încetare ca măsură provizorie, obținerea unui ordin de încetare prin care să se stabilească existența încălcării și măsuri de eliminare a efectelor persistente ale încălcării, inclusiv ordine privind reparațiile. Entitățile calificate vor avea posibilitatea să solicite măsurile de mai sus în cadrul unei singure acțiuni de reprezentare.

Articolul 6 prevede modalitățile procedurale pentru acțiunile de reprezentare prin care se solicită un ordin privind reparațiile, acțiuni care sunt disponibile în temeiul directivei ca măsură de eliminare a efectelor persistente ale încălcării. Ca regulă generală, ordinul privind reparațiile trebuie să fie disponibil. În mod excepțional, în cazurile complexe, statele membre pot conferi instanțelor judecătorești și autorităților administrative competența de a emite, în locul unui ordin privind reparațiile, o decizie de constatare a răspunderii comerciantului față

de consumatorii prejudiciați în urma unei încălcări. Există însă două tipuri de cazuri în care instanța judecătorească sau autoritatea administrativă nu ar trebui să aibă posibilitatea de a emite o decizie de constatare, ci ar trebui să emită un ordin privind reparațiile. În primul rând, este vorba de cazurile în care consumatorii vizați de aceeași practică sunt identificabili și au suferit un prejudiciu comparabil cu privire la o perioadă de timp sau la o achiziție, cum ar fi în cazul contractelor pe termen lung încheiate cu un consumator. În al doilea rând, este vorba de cazurile cu valoare scăzută, în care consumatorii au suferit pierderi de o valoare atât de mică încât ar fi disproporționat să li se distribuie despăgubiri. În aceste două cazuri, este nevoie, de asemenea, de modalități procedurale specifice. Mai precis, în ceea ce privește al doilea tip de cazuri, statele membre nu ar trebui să impună consumatorilor vizați care sunt implicați în acțiunea de reprezentare existența unui mandat, iar fondurile obținute ca măsură reparatorie ar trebui să fie direcționate către un scop public care servește intereselor colective ale consumatorilor, cum ar fi campaniile de sensibilizare a opiniei publice.

Articolul 7 impune entităților calificate obligația de a fi pe deplin transparente cu privire la sursa de finanțare a activității lor, în general, și în special în ceea ce privește fondurile care sprijină o anumită acțiune de reprezentare în despăgubire, astfel încât să le permită instanțelor judecătorești sau autorităților administrative să evalueze dacă ar putea exista un conflict de interese între finanțatorul terț și entitatea calificată și să evite riscul abuzului de procedură, de exemplu, între concurenți, precum și să evalueze dacă finanțatorul terț dispune de resurse suficiente pentru a-și îndeplini angajamentele financiare asumate față de entitatea calificată în cazul în care aceasta nu are câștig de cauză.

Articolul 8 stabilește normele privind tranzacțiile colective încheiate în temeiul directivei. Statele membre au posibilitatea de a stabili procedura în cadrul căreia instanța judecătorească sau autoritatea administrativă ar putea aproba o tranzacție colectivă încheiată între o entitate calificată și presupusul autor al încălcării înainte ca acțiunea de reprezentare vizând aceeași practică a aceluiași comerciant să înceapă în fața instanței judecătorești sau a autorității administrative competente din același stat membru. În cazul în care o acțiune de reprezentare este în curs, instanța judecătorească sau autoritatea administrativă sesizată ar trebui să aibă întotdeauna posibilitatea de a invita părțile să încheie o tranzacție cu privire la măsurile reparatorii. În statele membre care vor opta, pentru cazurile complexe care nu se încadrează în cele două tipuri de cazuri prevăzute în mod specific la articolul 6 alineatul (3), să prevadă posibilitatea emiterii unor decizii de constatare a răspunderii comerciantului care a săvârșit încălcarea față de consumatorii vizați, instanța judecătorească sau autoritatea administrativă care emite o astfel de decizie de constatare va avea întotdeauna posibilitatea de a solicita părților la acțiunea de reprezentare să încheie o tranzacție cu privire la măsurile reparatorii. Tranzacțiile colective încheiate în toate ipotezele menționate mai sus vor fi supuse controlului unei instanțe judecătorești sau al unei autorități administrative pentru a se asigura legalitatea și corectitudinea acestora. Consumatorilor vizați de o tranzacție colectivă care a fost aprobată li se va oferi întotdeauna posibilitatea de a accepta sau de a respinge măsurile reparatorii care le sunt oferite în cadrul tranzacției respective.

Articolul 9 stabilește normele prin care se impune comercianților ce au săvârșit încălcarea obligația de a informa în mod adecvat consumatorii vizați cu privire la ordinele de încetare definitive, deciziile definitive privind măsurile de eliminare a efectelor persistente ale încălcării, inclusiv ordinele definitive privind reparațiile și, dacă este cazul, deciziile de constatare a răspunderii comerciantului față de consumatori, precum și deciziile definitive de aprobare a tranzacțiilor colective disponibile în temeiul prezentei directive. Această dispoziție

asigură sensibilizarea consumatorilor cu privire la încălcarea normelor și la măsurile reparatorii pe care le pot solicita.

Articolul 10 stabilește efectele deciziilor definitive de constatare a încălcării actelor legislative ale Uniunii care sunt vizate de directivă în cadrul acțiunilor în despăgubire interne și transfrontaliere. Potrivit acestei dispoziții, deciziile definitive adoptate de o instanță judecătorească sau de o autoritate administrativă în cadrul procedurilor de asigurare a respectării normelor de către autoritățile publice, ordinele de încetare definitive prin care se stabilește existența unei încălcări a dreptului Uniunii sau deciziile definitive de constatare a răspunderii comerciantului față de consumatorii vizați de o încălcare, emise în cadrul acțiunii de reprezentare în temeiul prezentei directive, vor avea un efect probatoriu în acțiunile în despăgubire ulterioare. Astfel de acțiuni în despăgubire ar putea fi introduse în mod individual de consumatori, în cadrul unei acțiuni de reprezentare în temeiul prezentei directive sau în cadrul altui mecanism colectiv de despăgubire în temeiul normelor naționale, în cazul în care există un astfel de mecanism. Dacă o decizie de constatare a unei încălcări este definitivă, aceasta ar trebui să fie o dovadă irefutabilă în orice acțiune în despăgubire ulterioară din același stat membru. Acest lucru va permite evitarea insecurității juridice și a costurilor inutile pentru toate părțile implicate, inclusiv pentru sistemul judiciar. Din aceleași motive, în cazurile transfrontaliere, deciziile definitive luate de o instanță judecătorească sau de o autoritate administrativă în cadrul procedurilor de asigurare a respectării normelor întreprinse de autoritățile publice și ordinele definitive de încetare a unei încălcări a dreptului Uniunii în temeiul prezentei directive vor constitui o prezumție *juris tantum* că a avut loc o încălcare a dreptului Uniunii. Un astfel de efect nu este prevăzut pentru deciziile de constatare a răspunderii comerciantului față de consumatorii vizați de o încălcare, întrucât normele naționale privind răspunderea pot varia semnificativ de la un stat membru al UE la altul.

Articolul 11 prevede efectele suspensive ale unei acțiuni de reprezentare în ceea ce privește termenele de prescripție care se aplică acțiunilor în despăgubire. Acesta completează dispozițiile privind efectele ordinelor definitive de încetare prin care se stabilește existența unei încălcări și care sunt emise în cadrul acțiunilor de reprezentare în temeiul directivei și oferă consumatorilor prejudiciați de o încălcare o posibilitate rezonabilă de a introduce o acțiune în despăgubire, fie în cadrul acțiunilor de reprezentare introduse în numele lor în temeiul prezentei directive, fie în cadrul unor acțiuni individuale.

Articolul 12 asigură celeritatea procedurilor. Acesta prevede obligația statelor membre de a se asigura că toate acțiunile de reprezentare sunt tratate cu celeritatea convenită și că acțiunile de reprezentare pentru obținerea unui ordin de încetare provizoriu sunt tratate în procedură accelerată. Prin acest articol se asigură faptul că orice prejudiciu suplimentar care ar putea fi cauzat de o practică a unui comerciant care face obiectul acțiunii de reprezentare poate fi împiedicat cât mai repede posibil.

Articolul 13 prevede posibilitatea ca, la cererea entității calificate care a introdus acțiunea de reprezentare, instanța judecătorească sau autoritatea administrativă sesizată cu acțiunea de reprezentare să impună comerciantului chemat în judecată să furnizeze elemente de probă relevante pentru caz, asupra cărora acesta deține controlul. Constatarea existenței unei încălcări, stabilirea legăturii de cauzalitate dintre încălcare și prejudiciul cauzat consumatorilor și cuantificarea daunelor reale suferite de consumatorii în cauză necesită o analiză factuală și economică. Unele dintre elementele de probă relevante de care va avea nevoie o entitate calificată pentru a-și susține cauza vor fi în posesia părâtului și nu vor fi accesibile entității calificate. Acest lucru poate fi valabil și în cazul informațiilor necesare care

trebuie transmise consumatorilor vizați cu privire la acțiunea de reprezentare în curs. Prin această dispoziție se va asigura existența, în toate statele membre, a unui nivel minim de acces efectiv la informațiile de care au nevoie entitățile calificate pentru a-și susține plângerea și pentru a-i informa în mod corespunzător pe consumatorii vizați cu privire la acțiunea de reprezentare în curs. În același timp, directiva evită impunerea de obligații de divulgare prea ample și costisitoare, care ar putea crea poveri nejustificate pentru pârât și riscuri de abuzuri. O astfel de divulgare va face întotdeauna obiectul unui control administrativ sau judiciar strict în ceea ce privește necesitatea, domeniul de aplicare și proporționalitatea.

Articolul 14 asigură aplicarea unor sancțiuni eficiente, disuasive și proporționale în cazul nerespectării de către comerciant a unei decizii definitive emise de o instanță judecătorească sau de o autoritate administrativă în cadrul unei acțiuni de reprezentare. Sancțiunile vor putea lua forma unor amenzi în toate statele membre. Acest articol furnizează comercianților chemați în judecată un stimul important pentru a se conforma rapid ordinilor de încetare definitive și ordinilor definitive privind reparațiile, precum și tranzacțiilor judiciare aprobate.

Articolul 15 stabilește normele privind asistența pentru entitățile calificate. Prin acest articol se asigură faptul că entitățile calificate nu sunt împiedicate să introducă acțiuni de reprezentare în temeiul prezentei directive din cauza costurilor aferente procedurilor. Costurile aferente procedurii nu ar trebui să creeze obstacole excesive în calea exercitării de către entitățile calificate a dreptului de a acționa în interesul public de a proteja interesele colective ale consumatorilor. Dispoziția mandatează, de asemenea, statele membre și Comisia să sprijine și să faciliteze cooperarea dintre entitățile calificate și schimbul de experiență dintre acestea în scopul intensificării utilizării acțiunilor de reprezentare împotriva încălcărilor cu implicații transfrontaliere.

Articolul 16 stabilește normele relevante pentru acțiunile de reprezentare transfrontaliere. Dispozițiile acestui articol asigură recunoașterea reciprocă a calității procesuale a entităților calificate desemnate în prealabil într-un stat membru pentru a solicita acțiuni de reprezentare într-un alt stat membru. În plus, acestea permit entităților calificate din diferite state membre să acționeze împreună în cadrul unei singure acțiuni de reprezentare în fața unui singur for competent în conformitate cu normele relevante ale Uniunii și normele naționale relevante.

Articolele 17-22 stabilesc dispozițiile referitoare la abrogarea Directivei 2009/22/CE, evaluarea și raportarea de către Comisie, transpunerea, dispozițiile tranzitorii, precum și intrarea în vigoare, aplicarea în timp și destinatarii directivei propuse.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind acțiunile de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,
având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,
având în vedere propunerea Comisiei Europene,
după transmiterea proiectului de act legislativ parlamentelor naționale,
având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European²⁸,
hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,
întrucât:

- (1) Scopul prezentei directive este de a permite entităților calificate, care reprezintă interesele colective ale consumatorilor, să solicite măsuri reparatorii prin intermediul unor acțiuni de reprezentare în cazul încălcării dispozițiilor dreptului Uniunii. Entitățile calificate ar trebui să poată solicita încetarea sau interzicerea unei încălcări, confirmarea faptului că a avut loc o încălcare și să poată solicita reparații, de exemplu, o compensație, o despăgubire sau o reducere de preț, în funcție de dispozițiile legislației naționale.
- (2) Directiva 2009/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului²⁹ a permis entităților calificate să inițieze acțiuni de reprezentare vizând în principal oprirea și interzicerea încălcărilor legislației Uniunii care aduc prejudicii intereselor colective ale consumatorilor. Cu toate acestea, directiva respectivă nu abordează în mod suficient provocările pe care le prezintă asigurarea respectării legislației din domeniul protecției consumatorilor. Pentru a descuraja într-o măsură și mai mare practicile ilegale și a reduce prejudiciile aduse consumatorilor, este necesar să se consolideze mecanismul de protecție a intereselor colective ale consumatorilor. Având în vedere numeroasele modificări, este adecvat, din motive de claritate, să se înlocuiască Directiva 2009/22/CE.
- (3) O acțiune de reprezentare ar trebui să constituie o modalitate eficace și eficientă de protecție a intereselor colective ale consumatorilor. Aceasta ar trebui să le permită entităților calificate să acționeze cu scopul de a asigura respectarea dispozițiilor relevante din dreptul Uniunii și să depășească obstacolele cu care se confruntă consumatorii în cadrul acțiunilor individuale, cum ar fi incertitudinea cu privire la drepturile lor și la mecanismele procedurale disponibile, reticența psihologică de a

²⁸ JO C [...], [...], p. [...].

²⁹ JO L 110/30, 1.5.2009.

acționa și rezultatul negativ al punerii în balanță a costurilor și beneficiilor preconizate ale unei acțiuni individuale.

- (4) Este important să se asigure echilibrul necesar între accesul la justiție și garanțiile procedurale împotriva abuzului de procedură care ar putea afecta în mod nejustificat capacitatea întreprinderilor de a opera în cadrul pieței unice. Pentru a se împiedica recurgerea abuzivă la acțiuni de reprezentare, ar trebui să fie evitate elemente precum daunele-interese cu caracter punitiv și absența termenelor de prescripție în ceea ce privește dreptul de a introduce o acțiune în numele consumatorilor lezați și ar trebui să fie stabilite norme clare privind diferite aspecte procedurale, cum ar fi desemnarea entităților calificate, proveniența fondurilor acestora și natura informațiilor necesare pentru a sprijini acțiunea de reprezentare. Prezenta directivă nu ar trebui să afecteze normele naționale privind alocarea costurilor procedurale.
- (5) Încălcările care afectează interesele colective ale consumatorilor au adesea implicații transfrontaliere. Existența unor acțiuni de reprezentare mai eficace și mai eficiente în întreaga Uniune ar trebui să stimuleze încrederea consumatorilor în piața internă și să-i încurajeze pe consumatori să își exercite drepturile.
- (6) Prezenta directivă ar trebui să se refere la o gamă variată de domenii, cum ar fi protecția datelor, serviciile financiare, călătoriile și turismul, energia, telecomunicațiile și mediul. Aceasta ar trebui să acopere încălcările dispozițiilor dreptului Uniunii care protejează interesele consumatorilor, indiferent dacă în dreptul relevant al Uniunii se face referire la aceștia în calitate de consumatori sau de călători, utilizatori, clienți, investitori de retail, clienți retail sau în alte calități. Pentru a se asigura un răspuns adecvat la încălcările dreptului Uniunii, a căror formă și amploare evoluează rapid, de fiecare dată când este adoptat un nou act legislativ al Uniunii relevant pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor, ar trebui să se examineze dacă este necesară modificarea anexei la prezenta directivă pentru a include actul respectiv în domeniul său de aplicare.
- (7) Comisia a adoptat o Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 261/2004 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme comune în materie de compensare și de asistență a pasagerilor în eventualitatea refuzului la îmbarcare și anulării sau întârzierii prelungite a zborurilor și a Regulamentului (CE) nr. 2027/97 privind răspunderea operatorilor de transport aerian privind transportul aerian al pasagerilor și al bagajelor acestora³⁰ și o Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind drepturile și obligațiile călătorilor din transportul feroviar³¹. Prin urmare, este oportun să se prevadă că, după un an de la intrarea în vigoare a prezentei directive, Comisia va evalua dacă normele Uniunii în domeniul transportului aerian și al drepturilor călătorilor din transportul feroviar oferă un nivel corespunzător de protecție a consumatorilor, comparabil cu cel prevăzut în prezenta directivă și, dacă este necesar, va formula concluziile necesare în ceea ce privește domeniul de aplicare al prezentei directive.
- (8) Pe baza Directivei 2009/22/CE, prezenta directivă ar trebui să acopere atât încălcările de la nivel național, cât și pe cele transfrontaliere, în special în situațiile în care consumatorii vizați de o încălcare trăiesc într-un stat membru sau în mai multe state membre diferite de statul membru în care este stabilit comerciantul care a săvârșit

³⁰ COM(2013) 130 final.

³¹ COM(2017) 548 final.

încălcarea. Aceasta ar trebui să acopere și încălcările care au încetat înainte de inițierea sau de încheierea acțiunii de reprezentare, întrucât ar putea fi încă necesar să se prevină repetarea practicii, să se stabilească faptul că o anumită practică constituia o încălcare a legii și să se faciliteze obținerea de reparații de către consumatori.

- (9) Prezenta directivă nu ar trebui să stabilească norme de drept internațional privat privind jurisdicția, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești sau a legislației aplicabile. Actualele instrumente de drept al Uniunii se aplică acțiunilor de reprezentare prevăzute în prezenta directivă.
- (10) Având în vedere că numai entitățile calificate pot introduce acțiuni de reprezentare, pentru a asigura reprezentarea adecvată a intereselor colective ale consumatorilor, entitățile calificate ar trebui să respecte criteriile stabilite în prezenta directivă. În special, entitățile calificate ar trebui să fie constituite în mod adecvat, în conformitate cu legislația unui stat membru, care ar putea include, de exemplu, cerințe privind numărul de membri, gradul de continuitate sau transparența cu privire la aspecte relevante din structura lor, cum ar fi statutul lor constitutiv, structura de conducere, obiectivele și metodele de lucru. De asemenea, acestea ar trebui să fie non-profit și să aibă un interes legitim în a asigura respectarea dispozițiilor relevante din dreptul Uniunii. Aceste criterii ar trebui să se aplice atât entităților calificate desemnate în prealabil, cât și entităților calificate adhoc care sunt constituite în scopul unei acțiuni specifice.
- (11) Organismele publice independente și asociațiile de consumatori, în special, ar trebui să joace un rol activ în asigurarea respectării dispozițiilor relevante din dreptul Uniunii și sunt bine plasate pentru a acționa ca entități calificate. Având în vedere că aceste entități au acces la diferite surse de informație privind practicile comercianților față de consumatori și că activitățile lor au priorități diferite, statele membre ar trebui să aibă libertatea de a decide cu privire la tipul de măsuri care ar putea fi solicitate de fiecare dintre aceste entități calificate în parte în cadrul acțiunilor de reprezentare.
- (12) Având în vedere faptul că procedurile judiciare și administrative pot servi în mod eficace și eficient la protecția intereselor colective ale consumatorilor, se lasă la latitudinea statelor membre să aleagă dacă acțiunea de reprezentare poate fi introdusă atât în cadrul unei proceduri judiciare, cât și în cadrul unei proceduri administrative sau în cadrul ambelor tipuri de proceduri, în funcție de domeniul de drept relevant sau de sectorul economic relevant. Acest lucru nu aduce atingere dreptului la o cale de atac eficientă prevăzut la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, prin care statele membre se asigură că întreprinderile și consumatorii au dreptul la o cale de atac eficientă în fața unei instanțe judecătorești, împotriva oricărei decizii administrative luate în temeiul dispozițiilor naționale de punere în aplicare a prezentei directive. Aceasta include posibilitatea părților de a obține o decizie de suspendare a executării deciziei contestate, în conformitate cu legislația națională.
- (13) Pentru a spori eficacitatea procedurală a acțiunilor de reprezentare, entitățile calificate ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita măsuri diferite în cadrul unei singure acțiuni de reprezentare sau în cadrul unor acțiuni de reprezentare separate. Printre aceste măsuri ar trebui să se numere măsurile provizorii pentru stoparea unei practici în derulare sau pentru interzicerea unei practici în cazul în care practica nu a avut loc dar există riscul ca aceasta să cauzeze consumatorilor prejudicii grave sau ireversibile, măsurile de constatare a faptului că o anumită practică reprezintă o încălcare a normelor și, dacă este necesar, de stopare sau de interzicere a practicii respective pe viitor, precum și măsurile de eliminare a efectelor persistente ale încălcării, inclusiv

măsurile reparatorii. Dacă solicitarea este efectuată în cadrul unei singure acțiuni, entitățile calificate ar trebui să poată solicita toate măsurile relevante în momentul introducerii acțiunii sau să poată solicita mai întâi un ordin de încetare și ulterior, dacă este cazul, un ordin privind reparațiile.

- (14) Ordinele de încetare vizează protecția intereselor colective ale consumatorilor indiferent de pierderile reale sau de prejudiciul real suferit de consumatorii individuali. Ordinele de încetare pot impune comercianților să ia măsuri specifice, cum ar fi punerea la dispoziția consumatorilor a informațiilor omise anterior, prin încălcarea obligațiilor legale. Deciziile prin care se stabilește că o practică constituie o încălcare nu ar trebui să depindă de modul în care a fost comisă practica, în mod intenționat sau din neglijență.
- (15) Entitatea calificată care inițiază acțiunea de reprezentare în temeiul prezentei directive ar trebui să fie parte la procedură. Consumatorii vizați de încălcare ar trebui să dispună de posibilități adecvate pentru a beneficia de rezultatele relevante ale acțiunii de reprezentare. Ordinele de încetare emise în temeiul prezentei directive ar trebui să se aplice fără a aduce atingere acțiunilor în justiție individuale, introduse de consumatorii afectați de practica care face obiectul ordinului de încetare.
- (16) Entitățile competente ar trebui să aibă posibilitatea de a solicita măsuri de eliminare a efectelor persistente ale încălcării. Aceste măsuri ar trebui să ia forma unui ordin privind reparațiile care să îl oblige pe comerciant să ofere, printre altele, compensarea, repararea, înlocuirea, reducerea de preț, încetarea contractului sau rambursarea prețului plătit, după caz și în funcție de dispozițiile legislației naționale.
- (17) Compensațiile acordate consumatorilor afectați în cadrul unui prejudiciu colectiv nu ar trebui să depășească suma datorată de comerciant în conformitate cu legislația națională sau cu dreptul Uniunii aplicabil pentru a acoperi prejudiciul real suferit de aceștia. În special, ar trebui evitate daunele-interese cu caracter punitiv, care conduc la existența unei supracompensări în favoarea părții reclamante pentru prejudiciile suferite.
- (18) Statele membre pot solicita entităților calificate să furnizeze suficiente informații în sprijinul unei acțiuni de reprezentare în vederea obținerii de reparații, inclusiv o descriere a grupului de consumatori vizat de încălcare și aspectele de fapt și de drept care trebuie soluționate în cadrul acțiunii de reprezentare. Entitatea calificată nu ar trebui să aibă obligația de a identifica individual toți consumatorii vizați de o încălcare pentru a putea iniția acțiunea. În acțiunile de reprezentare în vederea obținerii de reparații, instanța judecătorească sau autoritatea administrativă ar trebui să verifice, într-o etapă cât mai timpurie a procedurii, dacă respectivul caz este potrivit pentru a fi introdus ca acțiune de reprezentare, având în vedere natura încălcării și caracteristicile prejudiciilor suferite de consumatorii în cauză.
- (19) Statele membre ar trebui să aibă posibilitatea de a decide dacă instanța sau autoritatea națională sesizată cu o acțiune de reprezentare în vederea obținerii de reparații poate emite, în mod excepțional, în locul unui ordin privind reparațiile, o decizie de constatare a răspunderii comerciantului față de consumatorii prejudiciați în urma unei încălcări, decizie care ar putea fi invocată în mod direct în acțiunile ulterioare vizând obținerea de reparații inițiate de consumatori individuali. Această posibilitate ar trebui să fie rezervată cazurilor justificate în mod corespunzător, în care cuantificarea reparației individuale care trebuie atribuită fiecărui consumator vizat de acțiunea de reprezentare este complexă și ar fi ineficient ca aceasta să se efectueze în cadrul acțiunii de reprezentare. Deciziile de constatare nu ar trebui emise în situații care nu

sunt complexe și, în special, în situațiile în care consumatorii vizați sunt identificabili și au suferit un prejudiciu comparabil cu privire la o perioadă de timp sau la o achiziție. În mod similar, deciziile de constatare nu ar trebui să fie emise în cazul în care valoarea prejudiciului suferit de fiecare dintre consumatorii individuali este atât de redusă încât este puțin probabil ca acești consumatori să solicite reparații individuale. Instanța sau autoritatea națională ar trebui să motiveze în mod corespunzător, pentru un caz dat, utilizarea deciziei de constatare în locul ordinului privind reparațiile.

- (20) În cazul în care consumatorii vizați de aceeași practică sunt identificabili și au suferit un prejudiciu comparabil cu privire la o perioadă de timp sau la o achiziție, cum ar fi în cazul contractelor pe termen lung încheiate cu un consumator, instanța judecătorească sau autoritatea administrativă poate defini în mod clar grupul de consumatori vizat de încălcare în cursul acțiunii de reprezentare. Mai precis, instanța judecătorească sau autoritatea administrativă ar putea solicita comerciantului care a săvârșit încălcarea să furnizeze o serie de informații relevante, cum ar fi identitatea consumatorilor vizați și durata practicii. Din motive practice și legate de eficiență, în aceste cazuri, statele membre ar putea să ia în considerare, în conformitate cu legislația națională, ideea de a le oferi consumatorilor posibilitatea de a beneficia în mod direct de un ordin privind reparațiile după ce acesta a fost emis, fără a avea obligația de a acorda mandatul lor individual înainte de emiterea ordinului privind reparațiile.
- (21) În cazurile cu valoare scăzută, pentru majoritatea consumatorilor este puțin probabil că vor lua măsuri pentru a-și invoca drepturile, deoarece eforturile pe care ar trebui să le depună ar fi mai mari decât beneficiile individuale. Cu toate acestea, în cazul în care aceeași practică vizează mai mulți consumatori, pierderile cumulate pot fi semnificative. În aceste cazuri, instanța sau autoritatea poate considera că este disproporționat ca fondurile să fie distribuite înapoi consumatorilor vizați, deoarece, de exemplu, acest lucru este prea oneros sau imposibil de pus în practică. Prin urmare, fondurile obținute ca reparație prin intermediul acțiunilor de reprezentare ar servi mai bine scopurilor de protecție a intereselor colective ale consumatorilor și ar trebui să fie orientate spre un scop public relevant, cum ar fi un fond destinat asistenței juridice pentru consumatori, campaniilor de sensibilizare sau acțiunilor în care sunt implicați consumatorii.
- (22) Măsurile de eliminare a efectelor persistente ale încălcării pot fi solicitate numai pe baza unei decizii definitive de stabilire a existenței unei încălcări a actelor legislative ale Uniunii care intră în domeniul de aplicare al prezentei directive, încălcare ce aduce atingere intereselor colective ale consumatorilor, inclusiv pe baza unui ordin definitiv de încetare emis în cadrul acțiunii de reprezentare. În special, se pot solicita măsuri de eliminare a efectelor persistente ale încălcării pe baza deciziilor definitive ale unei instanțe sau ale unei autorități administrative în contextul activităților de asigurare a respectării legislației care sunt reglementate prin Regulamentul (UE) 2017/2394 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 privind cooperarea dintre autoritățile naționale însărcinate să asigure respectarea legislației în materie de protecție a consumatorului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 2006/2004³².
- (23) Prezenta directivă prevede un mecanism procedural care nu afectează normele prin care se stabilesc drepturile materiale ale consumatorilor la măsuri reparatorii contractuale și necontractuale în cazul în care interesele le-au fost lezate de o

³² JO L 345, 27.12.2017.

încălcare, printre aceste drepturi numărându-se dreptul la compensații pentru daune, la încetarea contractului, la rambursare, la înlocuire, la reparare sau la reducerea prețului. În temeiul prezentei directive, o acțiune de reprezentare în vederea obținerii de măsuri reparatorii poate fi inițiată numai în cazul în care dreptul Uniunii sau legislația națională prevede astfel de drepturi materiale.

- (24) Prezenta directivă nu înlocuiește mecanismele colective naționale de despăgubire care există în prezent. Ținând seama de tradițiile juridice naționale, directiva lasă la latitudinea statelor membre alegerea de a concepe acțiunile de reprezentare prevăzute în prezenta directivă ca parte a unui mecanism colectiv de despăgubire existent sau viitor ori ca alternativă la acest tip de mecanism, în măsura în care mecanismul național respectă modalitățile prevăzute în prezenta directivă.
- (25) Entitățile calificate ar trebui să fie pe deplin transparente cu privire la sursa de finanțare a activității lor, în general, și în ceea ce privește fondurile care sprijină o anumită acțiune de reprezentare vizând obținerea de reparații, astfel încât să le permită instanțelor judecătorești sau autorităților administrative să evalueze dacă ar putea exista un conflict de interese între finanțatorul terț și entitatea calificată și să evite riscul abuzului de procedură, precum și să evalueze dacă finanțatorul terț dispune de resurse suficiente pentru a-și îndeplini angajamentele financiare asumate față de entitatea calificată. Informațiile furnizate de entitatea calificată instanței judecătorești sau autorității administrative sesizată cu acțiunea de reprezentare ar trebui să îi permită acesteia să evalueze dacă terțul poate influența deciziile procedurale ale entității calificate în contextul acțiunii de reprezentare, inclusiv în ceea ce privește tranzacțiile încheiate și dacă terțul oferă finanțare pentru o acțiune de reprezentare în vederea obținerii de reparații îndreptată împotriva unui pârât care este concurent al furnizorului de fonduri sau împotriva unui pârât de care furnizorul de fonduri este dependent. În cazul în care se confirmă oricare dintre aceste împrejurări, instanța judecătorească sau autoritatea administrativă competentă ar trebui să poată obliga entitatea calificată să refuze finanțarea respectivă și, dacă este necesar, să respingă statutul de entitate calificată al acesteia în cazul respectiv.
- (26) Recurgerea la soluționările alternative colective care au drept scop să ofere reparații consumatorilor prejudiciați ar trebui încurajată, atât înainte de introducerea acțiunii de reprezentare, cât și în orice etapă a acțiunii de reprezentare.
- (27) Statele membre pot prevedea că o entitate calificată și un comerciant care au încheiat o tranzacție în privința reparațiilor pentru consumatorii afectați de o presupusă practică ilegală a aceluși comerciant pot solicita împreună instanței judecătorești sau autorității administrative să aprobe acea tranzacție. O astfel de cerere ar trebui să fie admisă de către instanța judecătorească sau autoritatea administrativă numai dacă nu există nicio altă acțiune de reprezentare în curs cu privire la aceeași practică. Instanța judecătorească sau autoritatea administrativă care aprobă aceste tranzacții colective încheiate trebuie să ia în considerare interesele și drepturile tuturor părților implicate, inclusiv ale consumatorilor individuali. Consumatorii individuali vizați trebuie să aibă posibilitatea de a accepta sau de a refuza să își asume obligațiile care derivă din această tranzacție judiciară.
- (28) Instanța judecătorească și autoritatea administrativă ar trebui să aibă competența de a invita comerciantul care a săvârșit încălcarea și entitatea calificată care a introdus acțiunea de reprezentare să înceapă negocieri cu scopul de a încheia o tranzacție cu privire la măsurile reparatorii care trebuie puse la dispoziția consumatorilor vizați. Decizia de a invita părțile să recurgă la soluționarea alternativă a unui litigiu ar trebui

să ia în considerare tipul de încălcare la care se referă acțiunea, caracteristicile consumatorilor vizați, posibilul tip de despăgubire care trebuie oferit, dorința părților de a încheia o tranzacție și celeritatea procedurii.

- (29) Pentru a facilita acordarea de reparații consumatorilor individuali, solicitate pe baza deciziilor definitive de constatare a răspunderii comerciantului față de consumatorii prejudiciați în urma unei încălcări, emise în cadrul acțiunilor de reprezentare, instanța judecătorească sau autoritatea administrativă care a emis decizia ar trebui să poată solicita entităților calificate și comerciantului să încheie o tranzacție colectivă.
- (30) Orice soluționare alternativă la care s-a ajuns în contextul unei acțiuni de reprezentare sau pe baza unei decizii de constatare definitive ar trebui să fie aprobată de către instanța judecătorească sau autoritatea administrativă competentă pentru a se asigura legalitatea și corectitudinea acesteia, luându-se în considerare interesele și drepturile tuturor părților implicate. Consumatorii individuali vizați trebuie să aibă posibilitatea de a accepta sau de a refuza să își asume obligații care derivă dintr-o astfel de tranzacție.
- (31) Asigurarea informării consumatorilor cu privire la o acțiune de reprezentare este esențială pentru succesul acțiunii respective. Consumatorii ar trebui să fie informați cu privire la acțiunea de reprezentare în curs, la faptul că o practică a unui comerciant a fost considerată a reprezenta o încălcare a normelor, la drepturile lor ca urmare a stabilirii existenței unei încălcări și cu privire la orice acțiune ulterioară care trebuie întreprinsă de consumatorii vizați, în special pentru a obține reparații. Riscurile reputaționale legate de difuzarea informațiilor privind încălcarea sunt, de asemenea, importante pentru a-i descuraja pe comercianți să încalce drepturile consumatorilor.
- (32) Pentru a fi eficiente, informațiile ar trebui să fie adecvate și proporționale în raport cu împrejurările cazului. Comerciantul care a săvârșit încălcarea ar trebui să îi informeze în mod corespunzător pe toți consumatorii vizați cu privire la existența unui ordin definitiv de încetare și a unui ordin privind reparațiile emise în cadrul acțiunii de reprezentare, precum și cu privire la orice tranzacție aprobată de o instanță judecătorească sau de o autoritate administrativă. Aceste informații pot fi furnizate, de exemplu, pe site-ul internet al comerciantului, pe platformele de comunicare socială, pe piețele online sau în ziare cunoscute de public, inclusiv în cele distribuite exclusiv prin mijloace electronice de comunicare. Dacă este posibil, consumatorii ar trebui să fie informați în mod individual prin mijloace electronice sau prin scrisori. Aceste informații ar trebui să fie furnizate, la cerere, în formate accesibile pentru persoanele cu handicap.
- (33) Pentru a spori securitatea juridică, a evita incoerența în aplicarea dreptului Uniunii și a spori eficacitatea și eficiența procedurală a acțiunilor de reprezentare și a eventualelor acțiuni ulterioare în vederea obținerii de reparații, constatarea unei încălcări a dispozițiilor legale stabilită printr-o decizie definitivă, inclusiv printr-un ordin definitiv de încetare emis, în temeiul prezentei directive, de o autoritate administrativă sau de o instanță judecătorească nu ar trebui să fie repusă în discuție în acțiuni în justiție ulterioare legate de aceeași încălcare săvârșită de același comerciant în ceea ce privește natura încălcării și domeniul de aplicare material, personal, temporal și teritorial, astfel cum au fost stabilite prin decizia definitivă respectivă. În cazul în care o acțiune care are drept scop obținerea de măsuri de eliminare a efectelor persistente ale încălcării, inclusiv obținerea de reparații, este introdusă într-un alt stat membru decât statul membru în care a fost emisă o decizie definitivă de constatare a încălcării

respective, această decizie ar trebui să constituie o prezumție *juris tantum* că încălcarea a avut loc.

- (34) Statele membre ar trebui să se asigure că acțiunile individuale privind reparațiile se pot baza pe o decizie definitivă de constatare emisă în cadrul unei acțiuni de reprezentare. Aceste acțiuni ar trebui să fie accesibile prin intermediul unor proceduri rapide și simplificate.
- (35) Acțiunile în despăgubire care sunt inițiate în temeiul prezentei directive și se bazează pe o încălcare stabilită printr-un ordin de încetare definitiv sau printr-o decizie definitivă de constatare a răspunderii comerciantului față de consumatorii prejudiciați nu ar trebui să fie afectate de normele naționale privind termenele de prescripție. Prin depunerea unei acțiuni de reprezentare se suspendă sau se întrerup termenele de prescripție aplicabile acțiunilor privind reparațiile în cazul consumatorilor vizați de acțiunea respectivă.
- (36) Acțiunile de reprezentare pentru obținerea unui ordin de încetare ar trebui să fie tratate cu celeritatea procedurală cuvenită. Ordinele de încetare cu efect provizoriu ar trebui să fie tratate întotdeauna în procedură accelerată pentru a preveni orice prejudiciu sau orice prejudiciu suplimentar cauzat de încălcare.
- (37) Elementele de probă sunt importante pentru a stabili dacă o anumită practică reprezintă o încălcare a dispozițiilor legale și dacă există un risc de repetare a practicii în cauză, pentru a determina consumatorii vizați de o încălcare, pentru a decide cu privire la reparații și pentru a informa în mod corespunzător consumatorii vizați de o acțiune de reprezentare cu privire la procedurile în curs și la rezultatul final al acestora. Cu toate acestea, relațiile dintre întreprinderi și consumatori sunt caracterizate de o asimetrie a informațiilor; informațiile necesare pot fi deținute exclusiv de către comerciant fiind, prin urmare, inaccesibile entităților calificate. Ar trebui așadar să li se acorde entităților calificate dreptul de a solicita instanței sau autorității administrative competente divulgarea de către comerciant a elementelor de probă care sunt relevante pentru cererea lor sau necesare pentru informarea adecvată a consumatorilor în cauză cu privire la acțiunea de reprezentare, fără a fi necesar ca entitățile calificate să specifice elementele de probă individuale. Necesitatea, obiectul și proporționalitatea divulgării acestor informații ar trebui să fie evaluate cu atenție de către instanța judecătorească sau autoritatea administrativă care supraveghează acțiunea de reprezentare ținând cont de protecția intereselor legitime ale terților și de normele Uniunii și normele naționale în materie de confidențialitate.
- (38) Pentru a se asigura eficacitatea acțiunilor de reprezentare, comercianților care săvârșesc încălcări ar trebui să li se impună sancțiuni eficiente, disuasive și proporționale pentru nerespectarea unei decizii definitive emise în cadrul acțiunii de reprezentare.
- (39) Având în vedere faptul că acțiunile de reprezentare urmăresc un interes public prin protejarea intereselor colective ale consumatorilor, statele membre ar trebui să se asigure că entitățile calificate nu sunt împiedicate să inițieze acțiuni de reprezentare în temeiul prezentei directive din cauza costurilor asociate procedurilor.
- (40) Cooperarea și schimbul de informații dintre entitățile calificate din diferite state membre s-au dovedit a fi utile în combaterea încălcărilor transfrontaliere. Este necesară continuarea măsurilor de consolidare a capacităților și de cooperare și extinderea acestora la un număr mai mare de entități calificate din întreaga Uniune în

scopul de a crește frecvența utilizării acțiunilor de reprezentare cu implicații transfrontaliere.

- (41) Pentru a combate în mod eficace încălcările cu implicații transfrontaliere, ar trebui să se asigure recunoașterea reciprocă a calității procesuale a entităților calificate desemnate în prealabil într-un stat membru pentru a iniția acțiuni de reprezentare într-un alt stat membru. În plus, entitățile calificate din diferite state membre ar trebui să poată să își unească forțele în cadrul unei singure acțiuni de reprezentare în fața unui singur for, sub rezerva normelor relevante privind instanța competentă. Din motive de eficiență și eficacitate, o entitate calificată ar trebui să fie în măsură să inițieze o acțiune de reprezentare în numele altor entități calificate care reprezintă consumatori din diferite state membre.
- (42) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și se conformează principiilor recunoscute, în special, de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene. În consecință, prezenta directivă ar trebui să fie interpretată și aplicată în conformitate cu drepturile și principiile respective, inclusiv cele referitoare la dreptul la o cale de atac eficientă și la un proces echitabil, precum și dreptul la apărare.
- (43) În ceea ce privește legislația din domeniul mediului, prezenta directivă ține seama de Convenția CEE-ONU privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu („Convenția de la Aarhus”).
- (44) Obiectivele prezentei directive, și anume instituirea unui mecanism de acțiune de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor, în vederea asigurării unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor pe întreg teritoriul Uniunii și a bunei funcționări a pieței interne, nu pot fi realizate în mod satisfăcător prin acțiuni întreprinse exclusiv de către statele membre, ci, mai degrabă, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii datorită implicațiilor transfrontaliere ale acțiunilor de reprezentare. Prin urmare, Uniunea poate să adopte măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este definit la articolul menționat, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivului menționat.
- (45) În conformitate cu Declarația politică comună din 28 septembrie 2011 a statelor membre și a Comisiei privind documentele explicative³³, statele membre s-au angajat ca, în cazurile justificate, să transmită împreună cu notificarea măsurilor de transpunere unul sau mai multe documente în care să explice relația dintre componentele unei directive și părțile corespunzătoare din instrumentele naționale de transpunere. În ceea ce privește prezenta directivă, legiuitorul consideră că este justificată transmiterea unor astfel de documente.
- (46) Este oportun să se stabilească norme pentru aplicarea în timp a prezentei directive.
- (47) Prin urmare, Directiva 2009/22/CE ar trebui să fie abrogată,

³³ JO C 369, 17.12.2011, p. 14.

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Capitolul 1

Obiect, domeniu de aplicare și definiții

Articolul 1

Obiect

1. Prezenta directivă stabilește normele în temeiul cărora entitățile calificate pot iniția acțiuni de reprezentare în scopul de a proteja interesele colective ale consumatorilor și asigură, în același timp, garanții adecvate pentru evitarea abuzului de procedură.
2. Prezenta directivă nu împiedică statele membre să adopte sau să mențină în vigoare dispoziții prin care se instituie în beneficiul entităților calificate și a oricăror alte persoane interesate alte mijloace procedurale de introducere de acțiuni care au scopul de a proteja interesele colective ale consumatorilor la nivel național.

Articolul 2

Domeniu de aplicare

1. Prezenta directivă se aplică acțiunilor de reprezentare introduse ca urmare a încălcării de către comercianți a dispozițiilor dreptului Uniunii enumerate în anexa I care prejudiciază sau poate prejudicia interesele colective ale consumatorilor. Directiva se aplică încălcărilor de la nivel intern și transfrontalier, chiar dacă încălcările respective au încetat înainte de începerea sau de încheierea acțiunii de reprezentare.
2. Prezenta directivă nu afectează normele care stabilesc măsurile reparatorii contractuale și necontractuale pe care consumatorii le pot invoca în cazul acestor tipuri de încălcări în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului național.
3. Prezenta directivă nu aduce atingere normelor Uniunii de drept internațional privat, în special celor legate de competența judiciară și de legea aplicabilă.

Articolul 3

Definiții

În sensul prezentei directive, se aplică următoarele definiții:

- (1) „consumator” înseamnă orice persoană fizică ce acționează în scopuri care nu sunt legate de activitatea sa comercială, economică, meșteșugărească sau liberală;
- (2) „comerciant” înseamnă orice persoană fizică sau juridică, indiferent dacă este publică sau privată, care acționează, inclusiv prin intermediul unei alte persoane care acționează în numele sau pe seama ei, în scopuri legate de activitatea sa comercială, economică, meșteșugărească sau liberală;
- (3) „interesele colective ale consumatorilor” înseamnă interesele unui anumit număr de consumatori;
- (4) „acțiune de reprezentare” înseamnă o acțiune în vederea protejării intereselor colective ale consumatorilor, la care consumatorii vizați nu s-au constituit parte;
- (5) „practică” înseamnă orice acțiune sau omisiune a unui comerciant;

- (6) „decizie definitivă” înseamnă o hotărâre a unei instanțe dintr-un stat membru care nu poate sau nu mai poate fi atacată sau o decizie a unei autorități administrative care nu mai poate fi supusă controlului judiciar.

Capitolul 2

Acțiuni de reprezentare

Articolul 4

Entități calificate

1. Statele membre se asigură că acțiunile de reprezentare pot fi introduse de entitățile calificate desemnate în prealabil în acest scop de către statele membre, la cererea entităților calificate, și înscrise pe o listă accesibilă publicului.

Statele membre desemnează o entitate drept entitate calificată dacă aceasta îndeplinește următoarele criterii:

- (a) este constituită în mod adecvat, în conformitate cu legislația statului membru;
- (b) are un interes legitim în a asigura respectarea dispozițiilor din dreptul Uniunii care intră sub incidența prezentei directive;
- (c) este o entitate nonprofit.

Statele membre evaluează în mod periodic dacă entitatea calificată îndeplinește în continuare aceste criterii. Statele membre se asigură că entitatea calificată își pierde statutul pe care îl are în temeiul prezentei directive dacă nu mai îndeplinește unul sau mai multe dintre criteriile enumerate la primul paragraf.

2. Statele membre pot desemna ad-hoc o entitate calificată, pentru o anumită acțiune de reprezentare, la cererea acesteia, dacă respectiva entitate îndeplinește criteriile menționate la alineatul (1).
3. Statele membre se asigură că în special asociațiile pentru protecția consumatorilor și organismele publice independente pot obține statutul de entitate calificată. Statele membre pot să desemneze drept entități calificate asociații pentru protecția consumatorilor care să reprezinte membrii din mai multe state membre.
4. Statele membre pot stabili norme care să precizeze entitățile calificate care pot invoca toate măsurile menționate la articolele 5 și 6, precum și entitățile calificate care pot invoca doar una sau mai multe dintre aceste măsuri.
5. Respectarea de către o entitate calificată a criteriilor menționate la alineatul (1) nu aduce atingere dreptului instanței sau autorității administrative de a examina dacă scopul urmărit de entitatea calificată justifică introducerea unei acțiuni de către aceasta într-un anumit caz, în conformitate cu articolul 5 alineatul (1).

Articolul 5

Acțiuni de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor

1. Statele membre se asigură că entitățile calificate pot introduce acțiuni de reprezentare la instanțele naționale sau autoritățile administrative, cu condiția să existe o legătură directă între obiectivele principale ale entității și drepturile prevăzute în temeiul

dreptului Uniunii despre care se susține că au fost încălcate și în legătură cu care se introduce acțiunea.

2. Statele membre se asigură că entitățile calificate pot introduce acțiuni de reprezentare având ca obiect solicitarea următoarelor măsuri:
 - (a) un ordin de încetare, ca măsură provizorie pentru a pune capăt practicii sau, în cazul în care practica nu a fost încă aplicată, dar este iminentă, pentru a interzice practica;
 - (b) un ordin de încetare prin care să se stabilească că practica reprezintă o încălcare a legii și, dacă este cazul, să se pună capăt practicii sau, dacă practica nu a fost încă aplicată, dar este iminentă, prin care să se interzică practica;

Pentru solicitarea unui ordin de încetare, entitățile calificate nu trebuie să obțină mandatul consumatorilor individuali vizați sau să facă dovada pierderii sau a prejudiciului real suferit de consumatorii vizați ori a intenției sau a neglijenței comerciantului.

3. Statele membre se asigură că entitățile calificate pot introduce acțiuni de reprezentare având ca obiect solicitarea unor măsuri de eliminare a efectelor persistente ale încălcării. Aceste măsuri sunt solicitate pe baza unei decizii definitive în care se stabilește că practica respectivă constituie o încălcare a dispozițiilor dreptului Uniunii enumerate în anexa I care aduce atingere intereselor colective ale consumatorilor, inclusiv pe baza unui ordin de încetare definitiv, astfel cum se prevede la alineatul (2) litera (b).
4. Fără a aduce atingere articolului 4 alineatul (4), statele membre se asigură că entitățile calificate pot solicita măsuri de eliminare a efectelor persistente ale încălcării, alături de măsurile menționate la alineatul (2), în cadrul unei singure acțiuni de reprezentare.

Articolul 6

Măsuri reparatorii

1. În sensul articolului 5 alineatul (3), statele membre se asigură că entitățile calificate pot să introducă acțiuni de reprezentare pentru obținerea unui ordin privind reparațiile, care să îl oblige pe comerciant să prevadă, printre altele, compensarea, repararea, înlocuirea, reducerea de preț, încetarea contractului sau rambursarea prețului plătit, după caz. Un stat membru poate să prevadă obligația existenței unui mandat acordat de consumatorii individuali vizați înainte de adoptarea unei decizii de constatare sau de emiterea unui ordin privind reparațiile.

Entitatea calificată trebuie să prevadă suficiente informații, conform legislației naționale, care să susțină acțiunea, inclusiv o descriere a consumatorilor vizați de acțiune și aspectele de fapt și de drept care trebuie soluționate.

2. Prin derogare de la alineatul (1), statele membre pot împuternici o instanță judecătorească sau o autoritate administrativă să emită, în locul unui ordin privind reparațiile, o decizie de constatare a răspunderii comerciantului față de consumatorii prejudiciați în urma încălcării dispozițiilor dreptului Uniunii enumerate în anexa I, în cazuri bine întemeiate, atunci când, din cauza caracteristicilor prejudiciului individual suferit de consumatorii vizați cuantificarea reparației individuale este complexă.

3. Alineatul (2) nu se aplică atunci când:
 - (a) consumatorii vizați de încălcare pot fi identificați și au suferit un prejudiciu similar care a fost cauzat de aceeași practică în legătură cu un interval de timp sau o achiziție. În aceste cazuri, cerința existenței unui mandat din partea consumatorilor individuali vizați nu constituie o condiție pentru inițierea acțiunii. Reparația trebuie direcționată către consumatorii vizați;
 - (b) quantumul pierderii suferite de consumatori este redus și distribuția reparației către aceștia ar fi disproporționată. În aceste cazuri, statele membre se asigură că nu este necesar un mandat din partea consumatorilor individuali vizați. Reparația trebuie direcționată către un scop public care servește interesele colective ale consumatorilor.
4. Reparațiile obținute prin intermediul unei decizii definitive în conformitate cu alineatele (1), (2) și (3) nu aduc atingere altor drepturi suplimentare la reparație pe care consumatorii vizații le pot avea în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului național.

Articolul 7

Finanțare

1. Entitatea calificată care solicită un ordin privind reparațiile, astfel cum se prevede la articolul 6 alineatul (1), trebuie să declare într-un stadiu incipient al acțiunii sursa fondurilor utilizate pentru desfășurarea activității sale, în general, și a fondurilor pe care le utilizează pentru susținerea acțiunii. Aceasta trebuie să demonstreze că dispune de resurse financiare suficiente pentru a reprezenta interesul superior al consumatorilor vizați, precum și pentru a acoperi, în cazul în care nu obține câștig de cauză, eventualele cheltuieli în favoarea părții adverse.
2. Statele membre se asigură că, în cazul în care acțiunea de reprezentare în vederea obținerii de reparații este finanțată de către un terț, se interzice acestuia din urmă:
 - (a) să exercite influență asupra deciziilor entității calificate în contextul unei acțiuni de reprezentare, inclusiv cu privire la tranzacțiile încheiate în context judiciar sau administrativ;
 - (b) să finanțeze o acțiune colectivă împotriva unui pârât care este concurent al furnizorului de fonduri sau împotriva unui pârât care se află într-o situație de dependență cu furnizorul de fonduri.
3. Statele membre se asigură că instanțele și autoritățile administrative au competența să analizeze circumstanțele prevăzute la alineatul (2) și, dacă este cazul, să îi solicite entității calificate refuzarea finanțării relevante, precum și, dacă este necesar, să refuze calitatea procesuală a entității calificate într-un caz specific.

Articolul 8

Tranzacții

1. Statele membre pot prevedea că o entitate calificată și un comerciant care au încheiat o tranzacție în privința reparațiilor pentru consumatorii afectați de o presupusă practică ilegală a aceluia comerciant pot solicita împreună unei instanțe judecătorești sau unei autorități administrative să aprobe acea tranzacție. Cererea ar trebui să fie admisă de instanța judecătorească sau de autoritatea administrativă numai dacă nu se

află în derulare o altă acțiune de reprezentare în cadrul instanței judecătorești sau al autorității administrative din același stat membru cu privire la același comerciant și la aceeași practică.

2. Statele membre se asigură că în orice moment al acțiunilor de reprezentare, instanța judecătorească sau autoritatea administrativă poate invita entitatea calificată și părțile, după consultarea acestora, să încheie o tranzacție în privința reparațiilor într-un termen rezonabil.
3. Statele membre se asigură că instanța judecătorească sau autoritatea administrativă care a emis decizia de constatare definitivă menționată la articolul 6 alineatul (2) este abilitată să solicite părților la acțiunea de reprezentare să convină într-un termen rezonabil asupra unei tranzacții în ceea ce privește reparațiile care urmează să fie oferite consumatorilor pe baza acestei decizii definitive.
4. Tranzacțiile menționate la alineatele (1), (2) și (3) fac obiectul controlului instanței judecătorești sau al autorității administrative. Instanța judecătorească sau autoritatea administrativă evaluează legalitatea și echitatea tranzacției, luând în considerare drepturile și interesele tuturor părților, inclusiv ale consumatorilor vizați.
5. Dacă nu se ajunge la o tranzacție, astfel cum este menționată la alineatul (2), în termenele prevăzute sau dacă nu se aprobă tranzacția la care s-a ajuns, instanța judecătorească sau autoritatea administrativă trebuie să continue acțiunea de reprezentare.
6. Consumatorii individuali vizați trebuie să aibă posibilitatea de a accepta sau de a refuza să își asume obligațiile care derivă din tranzacțiile menționate la alineatele (1), (2) și (3). Reparațiile obținute prin intermediul unei tranzacții aprobate în conformitate cu alineatul (4) nu aduc atingere altor drepturi suplimentare la reparație pe care consumatorii vizați le pot avea în temeiul dreptului Uniunii sau al dreptului național.

Articolul 9

Informații privind acțiunile de reprezentare

1. Statele membre se asigură că instanța judecătorească sau autoritatea administrativă impune comerciantului care a săvârșit încălcarea obligația de a informa, pe cheltuiala sa, consumatorii afectați cu privire la deciziile definitive care prevăd măsurile menționate la articolele 5 și 6, precum și cu privire la tranzacțiile aprobate menționate la articolul 8, prin mijloace adecvate circumstanțelor cazului și în termenele stabilite, inclusiv, după caz, prin notificarea individuală a tuturor consumatorilor vizați.
2. În informațiile menționate la alineatul (1) trebuie să se includă, într-un limbaj inteligibil, o explicație a obiectului acțiunii de reprezentare, consecințele juridice ale acesteia și, dacă este cazul, măsurile ulterioare care trebuie luate de către consumatorii vizați.

Articolul 10

Efectele deciziilor definitive

1. Statele membre se asigură că decizia definitivă a unei autorități administrative sau a unei instanțe judecătorești prin care se stabilește existența unei încălcări care afectează interesele colective ale consumatorilor, inclusiv ordinul de încetare

definitiv prevăzut la articolul 5 alineatul (2) litera (b), este considerată ca stabilind în mod incontestabil existența încălcării respective în scopul oricăror alte acțiuni care urmăresc obținerea de reparații în fața instanțelor naționale împotriva aceluiași comerciant pentru aceeași încălcare.

2. Statele membre se asigură că decizia definitivă prevăzută la alineatul (1), adoptată într-un alt stat membru este considerată de către instanțele naționale sau de autoritățile administrative ale acestora ca o prezumție *juris tantum* că încălcarea a avut loc.
3. Statele membre se asigură că prin decizia de constatare definitivă menționată la articolul 6 alineatul (2) se stabilește în mod incontestabil răspunderea comerciantului față de consumatorii prejudiciați ca urmare a încălcării în sensul oricăror acțiuni care au scopul de a obține reparații în fața instanțelor lor naționale împotriva aceluiași comerciant pentru încălcarea respectivă. Statele membre se asigură că astfel de acțiuni, care au ca obiect obținerea de reparații, introduse individual de către consumatori sunt disponibile prin proceduri rapide și simplificate.

Articolul 11

Suspendarea termenului de prescripție

Statele membre se asigură că prin depunerea unei acțiuni de reprezentare, astfel cum se prevede la articolele 5 și 6, se suspendă sau se întrerup termenele de prescripție care se aplică acțiunilor în despăgubire în cazul consumatorilor vizați, dacă drepturile relevante fac obiectul unui termen de prescripție în temeiul dreptului Uniunii sau a dreptului național.

Articolul 12

Celeritate procedurală

1. Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că acțiunile de reprezentare menționate la articolele 5 și 6 sunt tratate cu celeritatea cuvenită.
2. Acțiunile de reprezentare pentru obținerea unui ordin de încetare sub forma unei măsuri provizorii, astfel cum se prevede la articolul 5 alineatul (2) litera (a), sunt tratate în procedură accelerată.

Articolul 13

Elemente de probă

Statele membre se asigură că, la cererea unei entități calificate care a prezentat fapte care sunt în mod rezonabil disponibile și elemente de probă suficiente în sprijinul acțiunii de reprezentare și care a indicat alte elemente de probă asupra cărora pârâtul deține controlul, instanța judecătorească sau autoritatea administrativă competentă poate impune pârâtului, în conformitate cu normele procedurale naționale, să prezinte aceste elemente de probă, sub rezerva normelor Uniunii și a normelor naționale aplicabile în materie de confidențialitate.

Articolul 14

Sanțiuni

1. Statele membre stabilesc normele privind sancțiunile aplicabile în cazul nerespectării deciziilor definitive emise în contextul acțiunii de reprezentare și iau toate măsurile

necesare pentru a se asigura că acestea sunt puse în aplicare. Sancțiunile prevăzute trebuie să fie eficace, proporționale și disuasive.

2. Statele membre se asigură că sancțiunile pot lua forma unor amenzi.
3. Atunci când decid cu privire la alocarea veniturilor provenite din amenzi, statele membre trebuie să țină seama de interesele colective ale consumatorilor.
4. Statele membre notifică Comisiei dispozițiile prevăzute la alineatul (1) cel târziu până la [data transpunerii directivei] și informează fără întârziere Comisia cu privire la orice modificări ulterioare ale acestora.

Articolul 15

Asistență pentru entitățile calificate

1. Statele membre iau măsurile necesare astfel încât costurile procedurale aferente acțiunilor de reprezentare să nu reprezinte obstacole financiare în calea exercitării de către entitățile calificate a dreptului de a solicita măsurile menționate la articolele 5 și 6, ca de exemplu limitarea taxelor judiciare sau administrative aplicabile, acordarea accesului la asistență judiciară atunci când este necesar sau acordarea de finanțare publică în acest scop.
2. Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că, în cazurile în care entitățile calificate au obligația de a informa consumatorii vizați cu privire la acțiunea de reprezentare în curs, costurile aferente pot fi recuperate de la comerciant în cazul în care entitatea obține câștig de cauză în urma acțiunii.
3. Statele membre și Comisia sprijină și facilitează cooperarea dintre entitățile calificate, precum și schimbul și diseminarea de bune practici și de experiență cu privire la soluționarea încălcărilor transfrontaliere și naționale.

Articolul 16

Acțiuni de reprezentare transfrontaliere

1. Statele membre iau măsurile necesare pentru a se asigura că orice entitate calificată desemnată în prealabil într-un stat membru în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) poate sesiza instanțele judecătorești sau autoritățile administrative ale unui alt stat membru prin prezentarea listei publice prevăzute la articolul respectiv. Instanțele judecătorești sau autoritățile administrative acceptă această listă ca dovadă a capacității procesuale a entității calificate, fără a aduce atingere dreptului lor de a examina dacă scopul entității calificate justifică introducerea unei acțiuni într-un anumit caz.
2. Statele membre se asigură că, în cazul în care încălcarea afectează sau este susceptibilă să afecteze consumatorii din diferite state membre, acțiunea de reprezentare poate fi introdusă la instanța judecătorească sau autoritatea administrativă competentă a unui stat membru de mai multe entități calificate din diferite state membre, care acționează împreună sau care sunt reprezentate de o singură entitate calificată, pentru protejarea interesului colectiv al consumatorilor din diferite state membre.
3. În sensul acțiunilor de reprezentare transfrontaliere, și fără a aduce atingere drepturilor acordate altor entități în temeiul legislației naționale, statele membre comunică Comisiei lista entităților calificate desemnate în prealabil. Statele membre

informează Comisia cu privire la denumirea și scopul acestor entități calificate. Comisia face publice aceste informații și le actualizează.

4. În cazul în care un stat membru sau Comisia își exprimă preocupări cu privire la respectarea de către o entitate calificată a criteriilor prevăzute la articolul 4 alineatul (1), statul membru care a desemnat respectiva entitate analizează preocupările și, dacă este cazul, retrage desemnarea atunci când unul sau mai multe criterii nu sunt îndeplinite.

Capitolul 3

Dispoziții finale

Articolul 17

Abrogare

Directiva 2009/22/UE se abrogă de la [data aplicării prezentei directive], fără a aduce atingere articolului 20 alineatul (2).

Trimiterile la directiva abrogată se interpretează ca trimiteri la prezenta directivă și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II.

Articolul 18

Monitorizare și evaluare

1. Cel mai devreme la cinci ani de la data aplicării prezentei directive, Comisia efectuează o evaluare a prezentei directive și prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European un raport privind principalele constatări. Evaluarea se efectuează în conformitate cu orientările Comisiei privind o mai bună legiferare. În raport, Comisia evaluează în special domeniul de aplicare al prezentei directive definit la articolul 2 și în anexa I.
2. În termen de cel mult un an de la intrarea în vigoare a prezentei directive, Comisia evaluează dacă normele privind drepturile pasagerilor care utilizează transportul aerian și feroviar oferă un nivel de protecție a drepturilor consumatorilor comparabil cu cel prevăzut în temeiul prezentei directive. Dacă se verifică această situație, Comisia intenționează să formuleze propuneri corespunzătoare, care pot consta în special în eliminarea actelor menționate la punctele 10 și 15 din anexa I din domeniul de aplicare al prezentei directive, astfel cum este definit la articolul 2.
3. Statele membre transmit în fiecare an Comisiei, iar prima dată după cel mult 4 ani de la data punerii în aplicare a prezentei directive, următoarele informații necesare pentru pregătirea raportului prevăzut la alineatul (1):
 - (a) numărul de acțiuni de reprezentare introduse în temeiul prezentei directive la autoritățile administrative și judiciare;
 - (b) categoriile de entități calificate care introduc acțiunile;
 - (c) tipul încălcării abordate în cadrul acțiunilor de reprezentare, părțile la acțiunile de reprezentare și sectorul economic vizat de acțiunile de reprezentare;
 - (d) durata procedurii, de la inițierea unei acțiuni până la adoptarea ordinului de încetare, astfel cum se prevede la articolul 5, a ordinului privind reparațiile sau

a deciziei de constatare, astfel cum se prevede la articolul 6, sau până la aprobarea finală a tranzacției, astfel cum se prevede la articolul 8;

- (e) rezultatele acțiunilor de reprezentare;
- (f) numărul entităților calificate care participă la mecanismul de cooperare și de schimb de bune practici prevăzut la articolul 15 alineatul (3).

Articolul 19

Transpunere

1. Statele membre adoptă și publică cel târziu până la [18 luni de la data intrării în vigoare a prezentei directive] actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei textul acestor acte.

Statele membre aplică aceste acte începând cu [6 luni de la termenul de transpunere].

Atunci când statele membre adoptă aceste acte, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o astfel de trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

2. Statele membre comunică Comisiei textele dispozițiilor de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă.

Articolul 20

Dispoziții tranzitorii

1. Statele membre aplică actele cu putere de lege și actele administrative de transpunere a prezentei directive în cazul încălcărilor care au început după [data aplicării prezentei directive].
2. Statele membre aplică actele cu putere de lege și actele administrative de transpunere a Directivei 2009/22/CE în cazul încălcărilor care au început înainte de [data aplicării prezentei directive].

Articolul 21

Intrare în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 22

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Parlamentul European,
Președintele*

*Pentru Consiliu,
Președintele*

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 1.1. Denumirea propunerii/inițiativei
- 1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză în structura ABM/ABB
- 1.3. Tipul propunerii/inițiativei
- 1.4. Obiectiv(e)
- 1.5. Motivele propunerii/inițiativei
- 1.6. Durata și impactul financiar
- 1.7. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)

2. MĂSURI DE GESTIONARE

- 2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare
- 2.2. Sistemul de gestiune și de control
- 2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

- 3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)
- 3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor
 - 3.2.1. *Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor*
 - 3.2.2. *Impactul estimat asupra creditelor operaționale*
 - 3.2.3. *Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ*
 - 3.2.4. *Compatibilitatea cu actualul cadru financiar multianual*
 - 3.2.5. *Contribuția terților*
- 3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

FIȘĂ FINANCIARĂ LEGISLATIVĂ

1. CADRUL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

1.1. Denumirea propunerii/inițiativei

Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind acțiunile de reprezentare pentru protecția intereselor colective ale consumatorilor și de abrogare a Directivei 2009/22/CE privind acțiunile în încetare în ceea ce privește protecția intereselor consumatorilor

1.2. Domeniul (domeniile) de politică în cauză în structura ABM/ABB³⁴

Titlul 33 – Justiție și consumatori - Capitolul 33 02 01 - Programul „Drepturi, egalitate și cetățenie” (REC)

Sfera celorlalte domenii de politică vizate - A se vedea anexa I din propunere

1.3. Tipul propunerii/inițiativei

Propunerea/inițiativa se referă la **o acțiune nouă**

Propunerea/inițiativa se referă la **o acțiune nouă ca urmare a unui proiect-pilot/a unei acțiuni pregătitoare**³⁵

Propunerea/inițiativa se referă la **prelungirea unei acțiuni existente**

Propunerea/inițiativa se referă la **o acțiune reorientată către o acțiune nouă**

1.4. Obiectiv(e)

1.4.1. Obiectiv(e) strategic(e) multianual(e) al(e) Comisiei vizat(e) de propunere/inițiativă

O piață internă mai echitabilă și mai aprofundată; piața unică digitală

DG JUST - Programul „Drepturi, egalitate și cetățenie” (REC), obiectivul specific nr. 9 referitor la politica în materie de protecție a consumatorilor:

– capacitarea cetățenilor, în calitatea lor de consumatori pe piața internă, să își exercite drepturile care decurg din dreptul Uniunii.

Obiectivul specific al propunerii:

– prin îmbunătățirile aduse acțiunilor de reprezentare se urmărește reducerea numărului de încălcări ale dreptului Uniunii care afectează interesele colective ale consumatorilor și, prin urmare, consolidarea conformității și eliminarea prejudiciilor cauzate consumatorilor.

Obiectivul specific al acțiunii propuse înscrise în buget:

– continuarea și extinderea măsurilor de educație și cooperare pentru a include un număr mai mare de entități calificate în întreaga UE cu scopul de a crește frecvența utilizării acțiunilor de reprezentare în cazul încălcărilor cu implicații transfrontaliere.

³⁴

ABM: (*activity based management*) gestiune pe activități; ABB: întocmirea bugetului pe activități.

³⁵

Astfel cum se menționează la articolul 54 alineatul (2) litera (a) sau (b) din Regulamentul financiar.

1.4.2. *Obiectiv(e) specific(e) și activitatea (activitățile) ABM/ABB în cauză*

Activitatea (activitățile) ABM/ABB în cauză

Activități analitice (colectarea de date și de statistici)

Învățare și cooperare reciprocă (evenimente, platforme de schimb electronice, mijloace de comunicare la distanță)

1.4.3. *Rezultatul (rezultatele) și impactul preconizate*

A se preciza efectele pe care propunerea/inițiativa ar trebui să le aibă asupra beneficiarilor vizati/grupurilor vizate.

Efectele asupra consumatorilor: un nivel mai ridicat de protecție a consumatorilor și prejudicii mai puține cauzate consumatorilor dat fiind că vor exista mecanisme consolidate pentru acțiunile colective în despăgubire în cazul prejudiciilor colective și, prin urmare, stimulente mai puternice pentru comercianți să respecte legislația UE privind protecția consumatorilor.

Efectele asupra entităților calificate: noi măsuri și norme mai clare pentru entitățile calificate care sunt abilitate să introducă acțiuni de reprezentare, în special în cazurile transfrontaliere.

Efectele asupra comercianților: condiții de concurență mai echitabile pentru comercianți și o concurență mai loială.

1.4.4. *Indicatori de rezultat și de impact*

A se preciza indicatorii care permit monitorizarea punerii în aplicare a propunerii/inițiativei.

Articolul 18 (Monitorizare și evaluare) din prezenta propunere prevede obligația statelor membre de a furniza informații statistice cu privire la următorii indicatori:

- numărul și tipurile de acțiuni de reprezentare introduse în temeiul prezentei directive la autoritățile administrative și judiciare;
- categoriile de entități calificate care introduc acțiunile;
- tipul încălcării abordate în cadrul acțiunilor de reprezentare, părțile la acțiunile de reprezentare și sectorul economic vizat de acțiunile de reprezentare;
- durata procedurii, de la inițierea unei acțiuni până la adoptarea ordinului de încetare, astfel cum se prevede la articolul 5, a ordinului privind reparațiile sau a deciziei de constatare, astfel cum se prevede la articolul 6, sau până la aprobarea finală a tranzacției, astfel cum se prevede la articolul 8 din prezenta directivă;
- rezultatele finale ale acțiunilor de reprezentare (de exemplu, tranzacții, ordine privind reparațiile);
- numărul entităților calificate care participă la mecanismul de cooperare și de schimb de bune practici prevăzut la articolul 15 alineatul (3) din prezenta directivă.

1.5. **Motivele propunerii/inițiativei**

1.5.1. *Cerință (cerințe) de îndeplinit pe termen scurt sau lung*

Scopul propunerii este de a îmbunătăți eficacitatea acțiunilor în încetare și de a introduce măsuri prin care să se elimine consecințele încălcării drepturilor

consumatorilor. Prin îmbunătățirile aduse acțiunilor de reprezentare se urmărește reducerea numărului de încălcări ale dreptului Uniunii care afectează interesele colective ale consumatorilor și, prin urmare, consolidarea conformității și eliminarea prejudiciilor cauzate consumatorilor.

1.5.2. *Valoarea adăugată a implicării UE*

Consumatorii nu au încă acces la modalități eficiente de revendicare de reparații în toate statele membre. Disparitățile importante identificate între statele membre în ceea ce privește eficacitatea actualei Directive privind acțiunile în încetare fac necesară intervenția UE, în special având în vedere implicațiile transfrontaliere. Acțiunile întreprinse doar de statele membre ar avea probabil drept rezultat o fragmentare mai mare, ceea ce ar menține tratamentul inegal al consumatorilor și comercianților pe piața internă și ar crea niveluri divergente ale reparațiilor acordate consumatorilor în Uniune și în ultimă instanță ar slăbi piața internă din perspectiva consumatorilor.

1.5.3. *Învățăminte desprinse din experiențe anterioare similare*

Raportul Comisiei din 2008 referitor la aplicarea Directivei privind acțiunile în încetare a concluzionat că procedura în încetare a fost utilizată cu un oarecare succes în legătură cu încălcările legislației naționale, însă mai puțin în legătură cu încălcările transfrontaliere, în principal din cauza faptului că entitățile calificate nu au avut resursele necesare pentru a putea iniția procedurile diferite de la un stat membru la altul. Raportul Comisiei din 2012 a concluzionat că procedura în încetare ar putea avea un potențial considerabil dacă s-ar elimina deficiențele, în particular costurile procedurale ridicate, durata și complexitatea procedurilor, efectele relativ limitate asupra consumatorilor ale hotărârilor pronunțate în această materie și dificultatea de a le executa. Evaluarea globală a Directivei privind acțiunile în încetare, efectuată de Comisie cu ocazia verificării din 2017 a adecvării legislației Uniunii în materie de protecție a consumatorilor și de marketing a identificat multe dintre aceste obstacole, mai ales lipsa unor măsuri reparatorii suficiente pentru consumatori.

1.5.4. *Compatibilitatea și posibila sinergie cu alte instrumente corespunzătoare*

Propunerea este pe deplin coerentă și compatibilă cu politicile în vigoare ale UE. Aceasta completează procedurile privind acțiunile în încetare și în despăgubire disponibile în cadrul instrumentelor sectoriale prin introducerea unui mecanism specific de acțiune de reprezentare în cazul în care interesele colective ale consumatorilor au fost sau ar putea fi prejudiciate. Mai buna asigurare a respectării instrumentelor de drept al Uniunii, care este inclusă în domeniul de aplicare, va sprijini în special strategiile privind piața unică digitală, uniunea piețelor de capital, uniunea energetică și economia circulară.

1.6. **Durata și impactul financiar**

Propunere/inițiativă pe **durată determinată**

- Propunere/inițiativă în vigoare din [ZZ/LL]AAAA până la [ZZ/LL]AAAA
- Impact financiar din AAAA până în AAAA

Propunere/inițiativă pe **durată nedeterminată**

- punere în aplicare cu o perioadă de creștere în intensitate din AAAA până în AAAA,
- urmată de o perioadă de funcționare în regim de croazieră.

1.7. Modul (modurile) de gestiune preconizat(e)³⁶

Gestiune directă asigurată de către Comisie

- prin intermediul serviciilor sale, inclusiv al personalului din delegațiile Uniunii;
- prin intermediul agențiilor executive;

Gestiune partajată cu statele membre

Gestiune indirectă cu delegarea sarcinilor de execuție bugetară:

- țărilor terțe sau organismelor pe care le-au desemnat acestea;
- organizațiilor internaționale și agențiilor acestora (a se preciza);
- BEI și Fondului european de investiții;
- organismelor menționate la articolele 208 și 209 din Regulamentul financiar;
- organismelor de drept public;
- organismelor de drept privat cu misiune de serviciu public, cu condiția să prezinte garanții financiare adecvate;
- organismelor de drept privat dintr-un stat membru care sunt responsabile cu punerea în aplicare a unui parteneriat public-privat și care prezintă garanții financiare adecvate;
- persoanelor cărora li se încredințează executarea unor acțiuni specifice în cadrul PESC, în temeiul titlului V din TUE, identificate în actul de bază relevant.
- *Dacă se indică mai multe moduri de gestiune, a se furniza detalii suplimentare în secțiunea „Observații“.*

Observații

Atât statele membre, cât și Comisia Europeană trebuie să sprijine și să faciliteze cooperarea și schimbul de bune practici între entitățile calificate [articolul 15 alineatul (3) din propunere].

³⁶ Explicațiile privind modurile de gestiune, precum și trimiterile la Regulamentul financiar sunt disponibile pe site-ul BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html

2. MĂSURI DE GESTIONARE

2.1. Dispoziții în materie de monitorizare și de raportare

A se preciza frecvența și condițiile aferente acestor dispoziții.

În conformitate cu articolul 18 (Monitorizare și evaluare), Comisia are obligația de a efectua o evaluare în termen de cel mult 5 ani de la data aplicării. Comisia va stabili un program detaliat de monitorizare a realizărilor, a rezultatelor și a impactului prezentei directive, precum și indicatorii folosiți și frecvența de colectare. Rolul statelor membre în cadrul acestui exercițiu va consta în principal în furnizarea de informații statistice relevante, astfel cum se prevede la articolul 18.

Indicatorii exemplificați în secțiunea 1.4.4. din prezenta fișă financiară vor fi utilizați în cadrul evaluării.

În ceea ce privește monitorizarea eventualelor cheltuieli financiare, se aplică dispozițiile Regulamentului (UE) nr. 1381/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de instituire a programului „Drepturi, egalitate și cetățenie” pentru perioada 2014-2020.

2.2. Sistemul de gestiune și de control

2.2.1. Riscul (riscurile) identificat(e).

Nu au fost identificate riscuri.

2.2.2. Informații privind sistemul de control intern instituit.

N/A

2.2.3. Estimarea costurilor și a beneficiilor controalelor și evaluarea nivelului prevăzut de risc de eroare.

N/A

2.3. Măsuri de prevenire a fraudelor și a neregulilor

A se preciza măsurile de prevenire și de protecție existente sau preconizate.

Pe lângă aplicarea Regulamentului financiar în vederea prevenirii fraudelor și a neregulilor, se va efectua un control al calității și se vor verifica datele transmise în scopul de a elimina omisiunile sau neregulile.

3. IMPACTUL FINANCIAR ESTIMAT AL PROPUNERII/INIȚIATIVEI

3.1. Rubrica (rubricile) din cadrul financiar multianual și linia (liniile) bugetară (bugetare) de cheltuieli afectată (afectate)

- Liniile bugetare existente

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul cheltuielii	Contribuție			
			Țări AELS ³⁸	Țări candidate ³⁹	Țări terțe	În sensul articolului 21 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul financiar
	Numărul 3. Securitate și cetățenie	Dif./Nedif. ³⁷				
	33 02 01	Dif.	DA	NU	NU	NU

- Noile linii bugetare solicitate - nu se aplică

În ordinea rubricilor din cadrul financiar multianual și a liniilor bugetare.

Rubrica din cadrul financiar multianual	Linia bugetară	Tipul cheltuielii	Contribuție			
			Țări AELS	Țări candidate	Țări terțe	În sensul articolului 21 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul financiar
	Număr [Rubrica.....]	Dif./Nedif.				

³⁷ Dif. = credite diferențiate / Nedif. = credite nediferențiate.

³⁸ AELS: Asociația Europeană a Liberului Schimb.

³⁹ Țările candidate și, după caz, țările potențial candidate din Balcanii de Vest.

3.2. Impactul estimat asupra cheltuielilor

3.2.1. Sinteza impactului estimat asupra cheltuielilor

milioane EUR (cu trei zecimale)

Rubrica din cadrul financiar multianual	3	Securitate și cetățenie
--	---	-------------------------

DG JUST			Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024	TOTAL
• Credite operaționale									
Numărul liniei bugetare 33 02 01	Angajamente	(1)	0,700						0,700
	Plăți	(2)	0,560						0,560
Numărul liniei bugetare	Angajamente	(1a)							
	Plăți	(2a)							
Credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul unor programe specifice ⁴⁰									
Numărul liniei bugetare 33.01 04 01		(3)	0,125	0,125					0,250
TOTAL credite Pentru DG JUST (în temeiul programului „Drepturi, egalitate și cetățenie”)	Angajamente	=1+1a +3	0,825	0,125					0,950
	Plăți	=2+2a +3	0,685	0,125					0,810

⁴⁰ Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

• TOTAL credite operaționale	Angajamente	(4)	0,700						0,700
	Plăți	(5)	0,560						0,560
• TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul unor programe specifice		(6)	0,125	0,125					0,250
TOTAL credite în cadrul RUBRICII nr. 3 Securitate și cetățenie din cadrul financiar multianual	Angajamente	=4+ 6	0,825	0,125					0,950
	Plăți	=5+ 6	0,685	0,125					0,810

În cazul în care propunerea/inițiativa afectează mai multe rubrici:

• TOTAL credite operaționale	Angajamente	(4)							
	Plăți	(5)							
• TOTAL credite cu caracter administrativ finanțate din bugetul unor programe specifice		(6)							
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1-4 din cadrul financiar multianual (Suma de referință)	Angajamente	=4+ 6							
	Plăți	=5+ 6							

Rubrica din cadrul financiar multianual	5	„Cheltuieli administrative”
--	----------	-----------------------------

milioane EUR (cu trei zecimale)

	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024	TOTAL
DG: JUST.							
• Resurse umane	0,143	0,143					0,286
• Alte cheltuieli administrative							
TOTAL DG JUST	0,143	0,143					0,286

TOTAL credite în cadrul RUBRICII 5 din cadrul financiar multianual	(Total angajamente = Total plăți)	0,143	0,143					0,286
---	-----------------------------------	--------------	--------------	--	--	--	--	--------------

milioane EUR (cu trei zecimale)

	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024	TOTAL
TOTAL credite în cadrul RUBRICILOR 1-5 din cadrul financiar multianual	Angajamente	0,968	0,268				1,236
	Plăți	0,828	0,268				1,096

3.2.2. *Impactul estimat asupra creditelor operaționale*

- Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite operaționale
- Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite operaționale, conform explicațiilor de mai jos:

Credite de angajament în milioane EUR (cu trei zecimale)

A se indica obiectivele și realizările			Anul 2019		Anul 2020		Anul 2021		Anul 2022		Anul 2023		Anul 2024		TOTAL	
	REALIZĂRI															
	↓	Tip	Costuri medii	Nr.	Costuri	Nr.	Costuri	Nr.	Costuri	Nr.	Costuri	Nr.	Costuri	Nr.	Costuri	Nr. total
OBIECTIVUL SPECIFIC nr. 1			Continuarea și extinderea măsurilor de educație și cooperare către un număr mai mare de entități calificate în întreaga UE cu scopul de a crește frecvența utilizării acțiunilor de reprezentare în cazul încălcărilor cu implicații transfrontaliere.													
- Realizare - Învățare și cooperare reciprocă (evenimente, platforme de schimb electronice, mijloace de comunicare la distanță)			2	0,825	1	0,125									3	0,950
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 1			2	0,825	1	0,125									3	0,950

OBIECTIVUL SPECIFIC Nr. 2...

Reducerea numărului de încălcări ale dreptului Uniunii care afectează interesele colective ale consumatorilor și, prin

urmare, consolidarea conformității și eliminarea prejudiciilor cauzate consumatorilor.																
- Realizare Activități analitice - colectarea de date și de statistici)															0	0
Subtotal pentru obiectivul specific nr. 2																0
COSTURI TOTALE		2	0,825	1	0,125										3	0,950

3.2.3. Impactul estimat asupra creditelor cu caracter administrativ

3.2.3.1. Rezumat

- Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de credite cu caracter administrativ
- Propunerea/inițiativa implică utilizarea de credite cu caracter administrativ, conform explicațiilor de mai jos:

milioane EUR (cu trei zecimale)

	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024	TOTAL
--	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	-------

RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual							
Resurse umane	0,143	0,143					0,286
Alte cheltuieli administrative							
Subtotal RUBRICA 5 din cadrul financiar multianual	0,143	0,143					0,286

În afara RUBRICII 5⁴¹ din cadrul financiar multianual							
Resurse umane							
Alte cheltuieli cu caracter administrativ (1 intra muros)	0,125	0,125					0,250
Subtotal în afara RUBRICII 5 din cadrul financiar multianual	0,125	0,125					0,250

TOTAL	0,268	0,268					0,536
--------------	--------------	--------------	--	--	--	--	--------------

Necesarul de credite în materie de resurse umane și de alte cheltuieli cu caracter administrativ va fi acoperit de creditele DG-ului care sunt deja alocate pentru gestionarea acțiunii și/sau realocate intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, prin resurse suplimentare ce ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și în lumina constrângerilor bugetare.

⁴¹ Asistență tehnică și/sau administrativă și cheltuieli de sprijin pentru punerea în aplicare a programelor și/sau a acțiunilor UE (fostele linii „BA”), cercetare indirectă și cercetare directă.

3.2.3.2. Necesarul de resurse umane estimat

- Propunerea/inițiativa nu implică utilizarea de resurse umane.
- Propunerea/inițiativa implică utilizarea de resurse umane, conform explicațiilor de mai jos:

Estimări în echivalent normă întreagă

	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024
• Posturi din schema de personal (funcționari și agenți temporari)						
33. 01 01 01 (la sediu și în reprezentanțele Comisiei)	1	1				
XX 01 01 02 (în delegații)						
XX 01 05 01 (cercetare indirectă)						
10 01 05 01 (cercetare directă)						
• Personal extern (în echivalent normă întreagă: ENI)⁴²						
33. 01 02 01 (AC, END, INT din „pachetul global”)						
XX 01 02 02 (AC, AL, END, INT și JED în delegații)						
XX 01 04 yy⁴³	- la sediu					
	- în delegații					
XX 01 05 02 (AC, END, INT - cercetare indirectă)						
10 01 05 02 (AC, END, INT - cercetare directă)						
Alte linii bugetare (a se preciza)						
TOTAL	1	1				

Necesarul de resurse umane va fi asigurat din efectivele de personal ale DG-ului în cauză alocate deja pentru gestionarea acțiunii și/sau realocate intern în cadrul DG-ului, completate, după caz, prin resurse suplimentare ce ar putea fi alocate DG-ului care gestionează acțiunea în cadrul procedurii de alocare anuală și în lumina constrângerilor bugetare.

Descrierea sarcinilor care trebuie efectuate:

Funcționari și personal temporar	Lansarea cererii de exprimare a interesului și coordonarea inițiativei
Personal extern	

⁴² AC = agent contractual; AL = agent local; END = expert național detașat; INT = personal pus la dispoziție de agenți de muncă temporară; JED = expert tânăr în delegații.

⁴³ Subplafonul pentru personal extern acoperit din creditele operaționale (fostele linii „BA”).

3.2.4. *Compatibilitatea cu actualul cadru financiar multianual*

- Propunerea/inițiativa este compatibilă cu cadrul financiar multianual existent.
- Propunerea/inițiativa necesită o reprogramare a rubricii corespunzătoare din cadrul financiar multianual.

A se explica reprogramarea necesară, precizându-se liniile bugetare în cauză și sumele aferente.

- Propunerea/inițiativa necesită recurgerea la Instrumentul de flexibilitate sau la revizuirea cadrului financiar multianual.

A se explica necesitatea efectuării acestei acțiuni, precizând rubricile și liniile bugetare în cauză, precum și sumele aferente.

3.2.5. *Contribuția terților*

- Propunerea/inițiativa nu prevede cofinanțare din partea terților.
- Propunerea/inițiativa prevede cofinanțare, estimată după cum urmează:

Credite în milioane EUR (cu trei zecimale)

	Anul N	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3	A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (cf. punctul 1.6)			Total
A se preciza organismul care asigură cofinanțarea								
TOTAL credite cofinanțate								

3.3. Impactul estimat asupra veniturilor

- X Propunerea/inițiativa nu are impact financiar asupra veniturilor.
- Propunerea/inițiativa are următorul impact financiar:
 - asupra resurselor proprii
 - asupra veniturilor diverse

milioane EUR (cu trei zecimale)

Linia bugetară pentru venituri:	Credite disponibile pentru exercițiul financiar în curs	Impactul propunerii/inițiativei ⁴⁴					A se introduce atâția ani câți sunt considerați necesari pentru a reflecta durata impactului (cf. punctul 1.6)	
		Anul N	Anul N+1	Anul N+2	Anul N+3			
Articolul								

Pentru veniturile diverse alocate, a se preciza linia bugetară (liniile bugetare) de cheltuieli afectată (afectate).

A se preciza metoda de calcul al impactului asupra veniturilor.

⁴⁴

În ceea ce privește resursele proprii tradiționale (taxe vamale, cotizații pentru zahăr), sumele indicate trebuie să fie sume nete, și anume sume brute după deducerea unei cote de 25 % pentru costuri de colectare.